

ILMAJOKI

14

HONKALANMÄKI

Kivikautisen asuinpaikan
koekaivaus 1974 ja kaivaus 1975
Mirja Miettinen

SISÄLLYS

ARKISTOTIEDOT	s 3
JOHDANTO	s 4
HONKALANMÄEN TUTKIMUKSET	s 5
1. Aikaisemmat tutkimukset/ asp. Västilä/ Västinharju	s 5
2. Kaivaukset v 1974-1975 / asp. Honkalanmäki	s.6
a) Kaivauksen toteutus	s.6
b) Kaivaushavainnot:	
➤ maasto, maannos	s 7
➤ liedet, rakenteet, kulttuurikerros	s 8
c) Löydöt	s 10
YHTEENVETO	s 12
Karttaluettelo	s 14
Peruskartta	s 15
Negatiiviluettelo	s 16
Dialuettelo	s. 19
Havainnot fosfaattinäytekupista	s 21
Kartat	s. 23-48
Kuvataulut	s. 49-71

ARKISTOTIEDOT

Ilmajoki, Koskenkorva, Honkalanmäki

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 1974, ja kaivaus 1975

Kunta: Ilmajoki
 Kylä: Kokkola
 Tila: 1.

Maanomistajat: Ilmajoen kunta

Kiinteistötunnus 1:147 ?.

Peruskartta 1244 10 KOSKENKORVA
 Kaivausalueen koor- X 6955 26,Y= 1578 38,Z= 61-63
 dinaatit:
 Kohde: **Muinaisjäännösrekisteri no 145 01 0014**
 Kaivauslöydöt KM. 19445:1- , 19805:1-

Aiemmat löydöt alueelta:

KM: 2086:324;2216:865;2297:914,915;2319:955;2343:38;
3850:5; 3996:15; 5316:3; 5835; 9124:1-26;10761:1,3-4;
12908

Myös kaivauslöytöjä, ks *Aiemmat tutkimukset*

Aiemmat tutkimukset:

1929 Sakari Pälsi, kaivaus (nimellä **Västinharju**)
 KM 9124:1-26, kertomus arkistossa

1950 Ville Luho, kaivaus KM 12908:1-104 ; ei kertomusta

1964 Anna-Liisa Hirviluoto, tielinjan tark.; kertomus arkis-
 tossa

1972 Markku Torvinen. **inventointi, kohde 14,** ; kertomus

Kirjallisuusviitteitä:

Maiseman muisti. Valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäännökset, s 218.
 Museovirasto. 2001.

Suojelukohdeluettelo Pohjanmaan maakunnall. liitot, 1998 , esihist. kiint
 muinaisjäännökset : Ilmajoki,no 14

JOHDANTO

Honkalanmäen asuinpaikka sijaitsee Ilmajoen kunnan eteläosassa, Kokkolan kylän Koskenkorvan taajamassa, Kyrönjoen ja valtatie 3:n länsipuolella. Honkalanmäen seurantalo, joka on rakennettu 1800-luvun lopulla tai 1900-luvun alussa ja purettu 1980-luvulla, on sijainnut harjun itä-kaakkoispäässä, valtatie 3 länsipuolella olevalta Koskenkorvan paloasemalta pohjoiseen n 130 m. Seurantalons nykyisin tasoitetun paikan pohjoispuolelleharjanteen itäpäähän on rakennettu 1980-luvulla Jehovantodistajien kokoustila. Harjanteen laella, asuinpaikan pohjoispuolella on Koskenkorvan urheilukentät.

Honkalanmäki kuuluu Kyrönjoen länsipuolella olevaan ja luoteessa Salonmäki-nimisenä jatkuvaan harjumuodostumaan. Korkeusero Honkalanmäen (kaivauspaikka 62-63 m) ja Kyrönjoen vedenpinnan välillä (Koskenkorvan rautatiesillan yläpuolella 50,48 m) on runsaat 12 m. Harjun itäpää on maastoltaan enää vain osittain luonnontilassa; sitä ovat muovanneet vt 3:n laaja tieleikkaus harjun kohdalla, eri aikoina tapahtunut soranotto sekä viimeksi asutus ja urheilukenttä, joka on uusittu 1980-luvulla laajaksi urheilukeskukseksi. Harjun etelärinteellä Kyrönjokilaakson viljelysaukean yläreunassa, nykyisen kaavatien/Päivätien eteläpuolella on ollut asuinrakennuksia jo 1920-luvun kartan mukaan, luultavasti aikaisemminkin. Tältä hiekkaisena erottuvalta rinteeltä ovat myös varhaisimmat alueelta talteen saadut kivistä asuinpaikkalöydöt. Löytöpaikan nimenä on luetteloissa Västilä tai Västinharjun asuinpaikka, jolla on tarkoitettu juuri Honkalan seurantalons ympärillä olevaa, hiekkakuoppien rikkomaa aluetta sekä Honkalaa lähinnä olevaa Västilän/myöh. Lehdon tilaa (Pälsin kaivauskertomus v:lta 1929). Useiden eri-ikäisten yleis- ja asemakaavakarttojen avulla on vanhimpien kaivausalueiden ja maastohavaintojen paikat ollut mahdollista selvittää kohtalaisen tarkasti. Poikkeuksen muodostaa v 1950 kaivaus, josta ei arkistossa ole kertomusta eikä karttoja ja jonka tarkka sijainti jää arvelujen varaan.

Tutkimukset Honkalanmäellä tulivat uudelleen ajankohtaisiksi 1970-luvulla Ilmajoen kunnan kaavoitettua omistukseensa hankkiman, Koskenkorvan urheilukentän eteläpuolisen metsäalueen kerrostaloalueeksi. Läheisten tunnettujen asuinpaikkalöytöjen vuoksi (v 1972 inventointikertomuksen kohteet : Urheilukenttä no 15 ja Västilän/Västinharjun asuinpaikka n:o 13) kunta pyysi Museovirastolta lausuntoa hankkeen vaikutuksista muinaisjäännöksiin. Lausuntoa varten keväällä 1974 tehdyssä maastotarkastuksessa voitiin todeta, että kaikista mäntykankaalle tehdyistä satunnaisista koekuopista sekä myös eteläpuolisen kaavatien leikkauksesta tuli esille sekä asuinpaikkalöytöjä että kulttuurimaata. Tarkastuksen perusteella todettiin, että Museovirasto voi ottaa lähemmin kantaa rakennushankkeeseen vasta koekaivauksen jälkeen. Koekaivaus toteutettiin mml 15 § nojalla elokuussa 1974. Tällöin pyrittiin selvittämään alustavasti kivistä asuinpaikan laajuutta suunnitellulla kerrostaloalueella. Tulokset olivat yllättävän runsaat ja osoittivat, että minkäänlainen rakentaminen ja muu maankäyttö alueella ei olisi mahdollista ilman laajempia tutkimuksia. V 1975 tehtiin alueella mml:n 15 § nojalla kuukauden mittainen kaivaus. Se keskittyi toisaalta laajimpiin rakennettaviksi aiottuihin ja 1974 rikaslöytöisimmiksi todettuihin kohtiin, toisaalta koekaivauksen jatkamiseen alueen länsilounaisosassa.

Tulokset osoittivat , että koko kerrostaloalueeksi kaavoitettu alue kuului huomattavan laajaan kivikautiseen asuinpaikkaan, joka alunperin on ilmeisesti käsittänyt koko harjun itäpään. Rakennushankkeen toteuttamisen edellytyksenä Museovirasto piti alueella suoritettavia riittävän laajoja kaivauksia, jotka vaatisivat kenttätöitä useampana kesänä. Koska tutkimuskustannukset olisivat muodostuneet varsin suuriksi, päätti Ilmajoen kunta siirtää asuntorakentamisen muualle ja Honkalanmäen metsäalue kaavoitettiin uudelleen puisto/viheralueeksi.

HONKALANMÄEN TUTKIMUKSET

1. Aikaisemmat tutkimukset :Västilä/Västinharju

Syksyllä v. 1928 oli Koskenkorvalla olevan Västilän talon kanalaa rakennettaessa löytynyt kivikautisia esineitä, jotka lähetettiin Kansallismuseoon (KM 9124:1-7). Kesäkuussa 1929 Sakari Pälsi teki paikalla pienen kaivauksen (ks. kertomus arkistossa). Hän totesi, että kanalan rakennustöissä oli ehtinyt tuhoutua ainakin viisi liesikiveystä, kuudes oli talon itäpäähän tehdyssä koekuopassa, josta tuli myös kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (KM 9124:8-13). Samalla Pälsi totesi heti Västilän pohjois- ja koillispuolella kankaalla olevissa hiekkakuopissa ja niiden reunoilla useita liesikiveyksiä ja lisää asuinpaikkalöytöjä. Muutamissa pienissä koekaivausalueissa hiekkakuoppien reunoilla oli niinkään näkyvissä liesiä. Kertomuksessaan Pälsi toteaa kivikautisen löytöalueen jatkuvan ainakin 500 m päähän luoteeseen Honkalan seurantalosta. kertomuksesta ei selviä tarkemmin, mihin hän väitteensä perustaa; todennäköistä kuitenkin on, että maaston luonne, maaperä ja luultavasti Pälsin omat havainnot löydöistä ja kulttuurimaasta mm. peltorinteellä ovat vaikuttaneet arvioon. Uudempien havaintojen valossa arvio vaikuttaa hyvinkin oikealta.

Pälsi huomauttaa seurantalons pohjoispuolisten hiekkakuoppien tutkimusten olevan kiireellisiä, koska alueelle aiotaan raivata urheilukenttä. Mahdollisista tutkimuksista urheilukentän raivaukseen liittyen ei Museoviraston arkistossa kuitenkaan ole tietoja. V 1950 on Ville Luho tosin tehnyt Västinharjun asuinpaikalla kaivauksen (löydöt lueteltu nimellä Ilmajoki, Västinharju, KM 12908:1-104). Kaivauksesta ei kuitenkaan ole olemassa kertomusta eikä kaivauspaikkakaan siten ole varmasti tiedossa. Oletettavasti kaivaus liittyy kuitenkin Pälsin mainitsemiin hiekkakuoppiin ja ehkä juuri urheilukentän rakentamiseen.

V 1964 teki Anna-Liisa Hirviluoto alueelle maastotarkastuksen Koskenkorva-Jurva tien parannussuunnitelman vuoksi. Tielinja oli suunniteltu kulkevaksi n 20-30 m Västilän tontin eteläpuolella viljelysmaalla. Linjausta ei kuitenkaan toteutettu tälle paikalle, vaan tie rakennettiin aikanaan paloaseman eteläpuolelle, siten että liittymä valtatie 3:lle on heti rautatien alikulkusillan pohjoispuolella. (ks raportti arkistossa).

Vuoden 1972 inventoinnissa ei Västinharjun asuinpaikalta ole enempää havaintoja tai löytöjä. Urheilukentän reunoilta on saatu talteen jonkin verran asuinpaikkalöytöjä (kohde Ilmajoki 15), vaikka tämä asuinpaikka näiltä osin näytti tuolloin jo lähes tuhoutuneelta. 1970-luvun kaivausten jälkeen voidaan todeta, että koko harjun itäpää lienee alunperin

ollut todella yhtä yhtenäistä ja pitkän aikaa käytettyä asuinpaikka-aluetta. Siten erillisinä kirjatut kohteet 13,14 15 lienevätkin samaa asuinpaikkakokonaisuutta.

2. Kaivaukset v 1974-1975 /Honkalanmäki

Vuonna 1974-1975 Honkalanmäen maisema harjun itäpäässä oli vielä pääpiirteissään tunnistettavissa Pälsin aikaisesta kuvauksesta. Kauemmas länteen oli tosin noussut ja parhailaan nousemassa uutta omakotiasutusta, ja pohjoispuolelle oli sitten Pälsin aikojen tehty urheilukenttä. Kuitenkin Honkalan seurantalo ja ent. Västilä/myöh. Lehdon talo olivat paikallaan; Västilän kanalan tilalla oli hiukan ylemmäs ja lähemmäs tietä rakennettu pitkähkö varastorakennus. Sen yläpuolella kulkevaa tietä oli äskettäin levennetty kaavatieksi, jolloin osa asuinpaikkaa oli rikkoutunut tieleikkauksessa. Honkalan seurantaloon pohjoispuolisia hiekkakuoppia ei 1974 ollut enää näkyvissä; matalia kuoppia lienee josain määrin tasoitettu, ehkä paikoin täytettykin. Alueella kasvoi vesakkoa ja osin nuorehkoa mäntymetsää, jossa vain maanpinnan paikoittainen epätasaisuus antoi aavistaa vanhoja kuoppia. Vanhempien kaavakarttojen mukaan alueella on ollut myös seurantaloon ulkorakennuksia, joista kuitenkin 1974 ei enää ollut mitään näkyvissä.

Kaivausalueena olevan metsäisen tontin/tilan 1:147 läpi kulkee viistosti kaakosta luoteeseen kankaalle vähittäin ja itsestään syntynyt tieura; lisäksi alueella risteilee useampia polkuja. Metsä on mustikkatyypin hyväkasvuista männikköä, maaperä luontaisesti kivetöntä hiekkaa, paikoin vähäkivistä hiekkamoreenia. Päällisin puolin häiriöttömältä vaikuttavalla kankaalla oli maanäytteitä otettaessa todettavissa jonkin verran erilaisia viimeaikojen ihmistoiminnan jälkiä: muutama vanha perunakuoppa, erilaisia pieniä kaivantoja, joista ehkä oli otettu hiekkaa kotitarpeeksi ja joista muutamia oli käytetty tunkioina/ yksityisinä kaatopaikkoina, pieni tervahauta tai hiilimiilu jne.

Kaivauksenjohtajana vuosina 1974-1975 oli allekirjoittanut, joka ensimmäisenä vuonna toimi myös piirtäjänä. V 1975 kaivauksella piirtäjänä oli yo. Eero Muurimäki. Kaivajina oli paikallista palkattua työvoimaa 5-10 henkeä. Kaivauksen raportointi oli alkujaan tarkoitus tehdä virkatyönä. Kaivauskartoista (v 1975) osan piirsi puhtaaksi Eero Muurimäki, joka myös luetteli osan toisen kaivausvuoden löydöistä; muun osan löydöistä luetteli allekirjoittanut ja konseptiluettelon puhtaaksikirjoituksesta vastasi esihistorian toimistossa Kaisa Dauksch. Raporttiaineistoa on sitten työstetty muiden virkatoimien ohessa vähitellen ja osina, ja siksi lopullinen raportin kokoaminen ja tekstikonseptin loppumuokkaus ovat antaneet odottaa itseään. Löytöaineisto, löytöluettelot sekä kuva-aineisto ovat kuitenkin olleet käytettävissä 1970-luvulta lähtien.

a) Kaivauksen toteutus

Kaivaus v. 1974 oli luonteeltaan koekaivaus. Se toteutettiin sijoittamalla koekuopat ja ojat metsämaastoon sopivasti ilman että oli ryhdyttävä puiden kaatamiseen. Ojia linjattiin osaksi rinteeseen nähden poikittain (A, D, E) sekä osaksi myös rinteeseen suuntaisina (B, C). Ojien lisäksi kaivettiin koekuoppia sekä linjojen mukaan että jonkin verran myös vapaasti maastoon. V 1974 kaivaus kesti kaksi viikkoa (19.8.-3.9.) ja sen kuluessa saatiin tutkittua n 140 m² ala koekuopat mukaan lukien.

Vuoden 1975 kaivaus keskittyi toisaalta koekaivauksen jatkamiseen alueen länsi- ja lounaisosassa, (ojat F ja F 29) sekä löytörikkaimmaksi osoittautuneen alueen ympäristön laajempaan kaivaukseen (alue E /pääkaivausalue). Kaivausaikana (4.8.- 2.9.1975) tutkittiin koekuopat ja ojat mukaan lukien 276 m². Näiden lisäksi otettiin kaivauksen loppuvaiheessa alueelta 10 m välein maanäytteet (142 näytettä). Näytteitä varten mitattiin alueelle oma koordinaatisto, joka ei siis ole sama kuin kaivauksilla käytetty. Näytteet analysoi Heikki Matiskainen . Tulokset ovat kartalla s 27 ,havainnot kuopista kertomuksen liitteenä s. 21-22.

Kaikkiaan Honkalanmäellä tutkittiin vuosina 1974-1975 koekuopat mukaan lukien 416 m².

Kaivaus toteutettiin tasokaivauksena sekä koeojissa että pääkaivausalueella. Koekuopistakin useimmat kaivettiin tasoina, vaikka löydöt otettiin talteen vain yhtenä kerroksena. Koeojat olivat joko 1 tai 2 m leveitä ja niitä levennettiin tarpeen vaatiessa mm. kohdissa, joissa esille tuli liesikiveyksiä. Kaivauskerrokset olivat 10 cm paksuisia ja kaikki kaivaminen tapahtui lastoilla. Lapiota käytettiin vain turpeen poistamiseen ja paikoin kaivauksen pohjamaan tarkistuskuoppiin.. Kaivaminen ulotettiin raakaan/ koskemattomaan pohjamaahan asti, joka keskimäärin oli n 40-50 cm syvyydellä. Kaivauksella ei käytetty seuloja. V 1975 pääkaivausalue paalutettiin kerralla, mutta sitä avattiin kahdessa isommassa erässä (alaosa E2/6-E6/9 ja yläosa E2/10-E6/14) ja lisäksi alareunalla joitain ruutuja. Myös länsiosassa oleva pitkä koeoja/ F ja sen poikkioja F 29 kaivettiin tasoissa. Puuston takia kaivettiin etenkin yläosassa yksittäisiä kuoppia, poikkilinjalla F 29 oli mahdollista kaivaa myös yhtenäistä ojaa.

Kaivauksen jälkeen v 1974 alue peitettiin lapiolla. V 1975 sovittiin koneellisesta peittämisestä kunnan rakennustoimen kanssa.

Kaivaus dokumentoitiin kartoittamalla ja kuvaamalla (mustavalkokuvat ja väridiat).

b) Kaivaushavainnot

➤ Maasto, maannos

Alueen maanpintaa peitti kaikkialla mustikkatyypin metsän runsas varpukasvillisuus. Mitään asumuksenpohjia tai sellaisiksi tulkittavia selkeitä muodostelmia ei ollut näkyvissä. Pienet yksittäiset kuopat ja näkyvät painanteet osoittautuivat kaikki myöhäisiksi anomali-oiksi. Muutakaan kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa ei ehjän kangasmaan pinnalla ollut näkyvissä. Kaikki aikaisemmat havainnot olivatkin maaleikkauksista, sorakuopista, tien reunoilta ja koepistoista.

Alueen maannos oli normaali podsolimaannos: turve keskimäärin n 5-8 cm., sen alla yleensä muutaman cm:n paksuinen vaalea harmahtava huuhtoutumiskerros , sitten ohut rikastumiskerros, joka vähittäin vaihtui alempana vaaleaksi, keltaiseksi tai kellanruskeaksi kivettömäksi hiekaksi. Rikastumiskerroksessa ja vaaleassa hiekassa oli yksittäisiä läiskiä harmahtavaa tai punaruskeaa likamaata, jonka seassa paikoin hiiltä. Yhtenäistä selvästi erottuvaa värjäätynyttä ja koko alueen kattavaa kulttuurimaakerrosta alueella ei havaittu. Eriväristen likamaaläiskien koko ja intensiteetti vaihteli kuitenkin huomattavasti. Puhdas pohjamaa oli vaalean keltaista, kellanharmaata tai vaaleanharmaata kivetöntä hiekkaa, joskus savensekaista silttiä, jopa savea. Yksittäisiä, pienialaisia poikkeamia lukuun ottamatta kaivausalueiden maannoksessa ei havaittu myöhäisen toiminnan aiheuttamia häiriöitä ; maanäytteiden ottamisen yhteydessä häiriöitä kirjattiin etenkin alueen laidoilta.

Paikan korkeus vaaittiin paloaseman rakennuksen vieressä olevasta pisteestä, jonka korkeus kunnasta saadun tiedon mukaan oli 54,53 m ymp.. Kiintopisteenä käytettiin sementtistä rajapaalua, jonka korkeudeksi saatiin 62,12 m. Kaivauksen aikana oli käytössä apukiintopisteenä alueen E vieressä oleva kanto, jonka korkeudeksi saatiin 63,38 m. Koeojan F luoteispuolella oleva sementtipaalu oli koeojan vaatusten kiintopisteenä 1975. Sen tarkka korkeus on nähtävästi jäänyt määrittämättä, koska lukua ei kaivausmuistiinpanoista löydy. Kaavakartan korkeuskäyrien mukaan alue, jolla rajapaalut ovat on hiukan 64 m yläpuolella, ja koeojan F alaosa 62 m alapuolella joten koeoja sijaitsi noin 64 m ja 62 m välillä.

Kokonaisuudessaan kangasmaasto laskee harjun laelta loivasti sekä eteläkaakkoon että pohjoiseen. Selvintä lasku on kaakossa kaavatien/Päivätien eteläpuolella olevien omakotitalojen alueella peltorinteen yläosassa. Vuosien 1974-1975 tutkimusalue oli pääasiassa harjun lakitasanteella.

➤ *Liedet, rakenteet, kulttuurimaa*

Alueella havaittu kulttuurikerros on etenkin Pohjanmaalla havaittuun ja vallitsevaan tapaan laikulusta käsittäen erivahvuisia pesäkkeitä l. läikkiä, ei siis yhtenäistä. Läiskät ovat kooltaan ja vahvuudeltaan varsin vaihtelevia, keskimääräisesti verrattain pieniä ja osa väriltään hyvin heikosti luontaisesta maasta erottuvia. Löytöjä on kuitenkin yleisesti myös aivan värjäntymättömältä vaikuttavassa maassa. Asuinpaikan määrittäminen pelkästään kulttuurikerroksen värin perusteella ei pohjalaisilla paikoilla olekaan osoittautunut luotettavaksi kriteeriksi. Nähtävästi useista, tutkimukselle lähemmin tuntemattomista syistä on osassa muinaisen asutuksen vaikutuspiiriä maa värjäytynyt - tai sen väri säilynyt nykypäiviin - osassa aluetta taas ei. Värjäytymien laikuullisuus ei Honkalanmäellä mielestäni liioin johdu esim. rantavoimien vaikutuksesta. Tutkimusalueen liedet olivat huomattavan selvärajaisia ja yleensä hyvin säilyneitä eikä huuhtoutumiseen tai rantavoimien aiheuttamiin ilmiöihin viittaavia havaintoja yleensäkään tullut esille. Tällaisten mahdollisuus onkin mielestäni varsin pieni, koska tutkimusalue oli rinteen yläosassa ja lienee kivikautisen asutuksen aikana ollut selvästi rantaviivasta kauempana.

Muinaisjäännöstä ja sen laajuutta määrittämään on siis Honkalanmäellä, kuten useimmilla pohjalaisilla kivikauden asuinpaikoilla käytettävä sekä värjäntyneen kulttuurimaan että löytöjen esiintymistä ja levintää.

Liesiksi tulkittavia rakenteita tuli kaivauksissa esille runsaasti, ainakin 25 - 27 kpl. Pääosa niistä on säännöllisiä, pyöreitä tai hiukan soikeita, verrattain tasakokoisista kivistä pyöreäpohjaiseen kuoppaan tehtyjä. Kivien alla ja etenkin kuopan pohjalla oli runsaasti hiiltä ja nokea. Lieden ympäristöön noki ja hiili eivät yleensä olleet levinneet. Kivet olivat selvästi palaneita, osa vahvasti rapautuneita, etenkin kuopan pohjalla olevat kivet. Kivikerroksia oli tavallisesti 2-4. V. 1974 kaivettiin koeojassa A (ruutu A 17) ollut pyöreä säännöllinen liesi tyhjentämällä liesikuoppa ja dokumentoimalla tavallista kiveyksen ohella myös kauniin pyöreäpohjainen liesikuoppa. Monien liesien joukossa erityistä huomiota kiinnittivät pääkaivausalueella (E) v. 1975 todetut liedet (ruuduissa E4-3/9 ja E3-2/13). Molemmissa oli kaksi aivan kylki kyljessä ja käytännöllisesti katsoen samassa tasossa olevaa liettä. Molemmissa toinen liesikiveys oli hiukan toista pienempi, pyöreämpi ja säännöllisempi kuin viereinen, joka taas oli hiukan isompi, soikea tai hiukan pitkänomainen ja vaikutti hiukan hajonneelta. Kivet olivat vierekkäisissä liesipareissa keskenään jokseenkin samankokoisia ja myös samalla tavalla palaneita ja rapautuneita. Aina-

kaan stratigrafisin perustein ei vierekkäisiä liesiä voi mielestäni pitää eri-ikäisinä. Päinvas-
toin niiden täsmällinen muoto ja keskinäinen sijainti näyttäisivät merkitsevän ilmeistä
samaaikaaisuutta. Tällaiset kaksoisliedet eivät ole aivan tavallisia asuinpaikoilla ja kysy-
mys saattaakin olla jostain tuntemattomasta eritysfunktiosta.

Pääkaivausalueen eteläosassa oli yksi pitkänomainen, muita syvempi likamaa-alue (ruutu
E5/8), joka ulottui lähes kolmen kaivauskerroksen läpi. Sen luoteispäässä oli hiukan hiiltä
ja nokea, ja länsi-luoteispään vieressä hajanaista kiveystä, josta kuitenkin hiili ja noki puut-
tuivat lähes kokonaan. Likamaassa oli paikoin pientä palanutta luusilppua. Mitään esine-
löytöjä ei likamaa-alueesta tullut. Ruudusta ja lähistöltä löytyi kyllä runsaanlaisesti kam-
pakeramiikkaa. Vahvistusta jo kaivauksen aikana syntyneeseen arveluun, että kysymyk-
sessä saattaisi olla kivikautinen hauta ei kaivauksen yhteydessä kuitenkaan saatu. Kui-
tenkin kuvion koko, muoto ja tummanpunaisen likamaan (väri lähenteli paikoin punamul-
taa) esiintyminen antavat edelleen aihetta olettaa, että kysymys ehkä kuitenkin oli esineet-
tömästä kivikautisesta haudasta varsinaisessa kulttuurikerroksessa. Muodostelma ei kui-
tenkaan vastannut tyypillisiä, esineellisiä ja selvästi erottuvia punamultahautoja. Mainittu
likamaa-alue on ainoa kaivausalueilla tavattu muodostuma, jonka kohdalla voidaan esittää
edes epävarma hypoteesi haudan olemassaolosta.

Pääkaivausalueen hiekassa oli harvakseltaan yksittäisiä pieniä punamultatäpliä ja jokunen
hiukan suurempikin läiskä, mutta ne olivat hajallaan eivätkä liittyneet sen paremmin lika-
maavärjäytymiin, liesiin kuin löytöihinkään. Muutamia selvästi erottuvia luunsirukeskit-
tymiä todettiin, osa niistä vaaleassa, puhtaanväriseissä hiekassa. Pääosa luuaineistosta on
hyvin pieniä muruja, joita oli vaikea saada talteen. Talteen otettua luuaineistoa ei ole tois-
taiseksi analysoitu.

Kaivauksissa esille tulleita likamaa-alueita ja liesiä ei mielestäni voi myöskään yhdistää
tunnettuihin kivikautisiin asumustyyppeihin. Asumuksia ja erilaisia rakenteita on paikal-
la varmasti ollut, mutta niistä ei löytynyt sellaisia jälkiä, joita olisi osattu kaivaessa tai
jälkeenään päin tulkita asumuksiin liittyviksi. Toisaalta laajojen, yhtenäisten taso-
kaivausalueiden avaamisella olisi kenties ollut mahdollista päästä asumustenkin jäljille.

Koeojassa A (1974) oli turpeen ja huuhtoutumiskerroksen alla paikoittain vain heikosti
likaiseksi värjäytynyttä kulttuurimaata n 20-40 cm syvyydelle. Puhdas pohjamaa oli har-
mahtavaa hiekkaa, paikoin hiukan savea. Liesi A 17 oli huomattavan säännöllisen pyöreä
ja selvärajainen. Sen ympäriltä löytyi kampakeramiikkaa .

Koeojassa B-C (1074) oli vasarakirveskatkelma ruudussa B 12 , n15 cm syvyydellä. Se
löytyi kahtena kappaleena. Rapautuneesta pinnasta päätellen esine ollut mahdollisesti tu-
lessa.. Kirveen lähellä oli melko runsaasti nuorakeramiikkaa, paloja useammasta astiasta
(mm. kahdesta tai kolmesta isosta vulsti/kohoharjakoristeisesta astiasta); joukossa myös
ison tasapohjaisen astian/astioiden pohjapaloja. Alueella B, vasarakirveslöydön ja nuora-
keramiikan vieressä ja osaksi niiden alueella oli laajahko, soikea, selvästi värjäytynyt pu-
naruskea, melko paksu kulttuurimaa-alue, jossa oli hiiltä

Ruudussa B1/12-13 oli likamaan ja hiilensekainen alue, jossa hyvin paljon pieniä, palaneita
ja lohkeilleita kiviä ja kivensiruja. Likamaa-alue alkoi heti pintamaan ja huuhtoutumis-
kerroksen alta. Sen lähellä ruudussa B 12 oli hiekassa erottuva pitkänomainen, kaareva ja
ohut savialue (luontainen ?). Ruudun C 12 liesikiveyksen ympärillä oli paljon ruskehtavaa
likamaata.

Koeojan D (1974) lounaispäässä (ruutu D) oli iso liesikiveys, jota sen päällä kasvanut puu oli osaksi hajottanut. Likamaata ei ympäristössä ollut havaittavissa, mutta löytöjä oli kohtalaisen paljon.

Koeojassa F-F29 (1975) alueen länsi-lounaisosassa oli ojan eteläosassa ruutujen F10-11 kohdalla sammaloitunut kuoppa, ilmeinen myöhäinen anomalia. Samantapaisia häiriöitä oli kuoppien F 14,16,18 kohdalla. Liesi koeojan F alaosassa (ruutu F 33-34) on mahdollisesti ollut kaksoisliesi eli kaksi vierekkäistä liettä. Kaivaessaan oli kaivaja kuitenkin ehtinyt heitellä pois osan kivistä (ilmeisesti toisen lieden reunaa), ennen kuin asia havaittiin. Värjäntynyttä maata oli koeojan F kuopissa hyvin vähän, poikkiojassa F 29 hiukan enemmän. Ruudussa F 29/1 oli n 30 cm läpimittaisella alalla keramiikkapalojen keskittyminen.

c) Löydöt

Pääosa löytöaineistosta on kvartseja ja keramiikkaa. Kvartseista suurin osa on iskoksia ja lohkottuja materiaalipaloja, mutta hyvätekoisia iskemällä työstettyjä esineitä, sellaisten katkelmia ja ytimiä on melko paljon. Suurin osa keramiikasta on pienehköjä ja pieniä astioiden kylkipaloja, joissa koristelua vain vähän tai palat ovat kokonaan koristamattomia. Usein koristamattomat palat näyttävät olevan astian sisäpinnasta lohjenneita. Valtaosa koristelluista paloista on kampaleima- ja kuoppakoristeisia, pääasiassa nuorempaa tyyppillistä kampakeramiikkaa (Ka II:2), osa mahdollisesti sitä myöhempää Uskelan keramiikkaa (Ka III), kuten esim. jotkut pelkin, harvassa olevin kuopin koristetut palat. Muutamia palat pelkästään levein, matalin, hiukan soikein kampaleimoin koristettua, saviainekseltaan hyvin huokoista keramiikkaa saattavat kuulua Jäkärnlän ryhmään. Kohtalaisen paljon aineistossa on myös nuorakeramiikkaa, josta voi erottaa paloja ainakin viidestä ei astiasta.

Jäkärnlän keramiikkaan ja nuorakeramiikkaan kuuluvat esimerkiksi seuraavat palat:

Jäkärnlän keramiikkaa:

KM 19445:10,12
KM 19805:167,168.181

Nuorakeramiikkaa:

KM 19445:72,73 (reunassa yksinkertainen vulsti/kohoharja)
KM 19445:40,51,62 (reunassa kaksinkertainen vulsti/kohoharja)
KM 19445:50,71 (vaakasuorin kampaleimoin koristetun
pienen astian reunapala.)
KM 19445: 141, 142, 161,196,202,214 (ohuet kynsipainanteet;
1-2 pienestä astiasta)
KM 19445:140,157,159 ja KM 19805:437 (uloskaartuva reuna)
KM 19445: 64,76 ja 19085:162,324 ?,416 (tasaisia pohjapaloja)

Pääosa nuorakeramiisista paloista lienee muutamasta isosta, tasapohjaisesta, yläreunaan vulstikoristeisesta astiasta, jonka muuten koristamaton ulkopinta on naarmuinen (ta-soitusnaarmujen ?). Osa tasaisista pohjapaloista on suunnilleen pienen teevadin kokoisesta pohjasta.

Koristamattomien saviastianpalojen joukossa saattaa olla nuorakeramiikkaa, mutta niiden varma erottaminen kampakeramiikasta on silmämääräisesti vaikeaa.

Runsaaimmin löydöissä on kvartsiesineitä ja niiden katkelmia. Muista kivilajeista tehtyjä esineitä ja esinekatkelmia on vain vähän. Kivilaji-iskoksiin kuuluu on yksittäisiä liuskeiskoksia, jonkin verran hyvälaatuisia hiekkakivi-iskoksia sekä diabaasikatkelma (19445:172), joka saattaa olla esineestä, esim vasarakirveestä?

Oheinen lista on koottu jälkeinpäin pelkästään luettelotietojen perusteella, eikä siten ole kattava.

	KM 19445 :	KM 19085 :
Kivilajiesineet ja katkelmat		
hiottujen esineiden katkelmia ja sirpaleita	19,91,96,101,102,113, 133,134,135,151,156, 176,177.186	80,81,88,143,187, 216,258
talttoja,kirveitä + määritettyjä katkelmia.	56,,,	222,257,282,364, 425
reikäkiviä + katkelmia	107,132,155	95,233,
vasarakirves	46,,,	
iskukiviä	27,55,	153?,223
hioimia + katkelmia	103,148,171	294,,
piikaapimia	173,226,	421,,,
pii-iskoksia	136,,,	
piikärjkiä	185,212,	
hiekkakivi-iskoksia		341,,,
kvartsiittiydin		385,,,

Erityisesti huomiota kiinnittää aineistossa toisaalta hyvänlaatuisen kvartsiesineistön suuri lukumäärä (eivät omukana oheisessa taulukossa) ja toisaalta tyypillisen kampakeramiikan kanssa tavallisesti esiintyvän piaineiston lähes täydellinen puuttuminen. Molemmat piikärjet löytyivät vuoden 1974 kaivauksessa, kaapimia on kaikkiaan kolme ja pii-iskoksia vain yksi. Löytymiseen on tietysti vaikuttanut, ainakin pienten iskosten osalta se että hiekkaa ei seulottu. Toisaalta kahden piikärjen löytyminen ensimmäisen vuoden koekai-vauksessa ja piin puuttuminen melkein kokonaan seuraavan vuoden kaivaukselta, jossa kaivajilla oli havaintojen tekoon edellisen vuoden koeojia ja -kuoppia paremmat mahdollisuudet, on varmaan todellinen eikä yksistään kaivaustekniikasta johtuva ilmiö.

YHTEENVETO

Kivikauden loppupuolella (n 4000-2000 BC) oli Ilmajoella, nykyisen Koskenkorvan kohdalla pitkä vuonomainen merenlahti, jonka perukkaan nykyisen Kurikan keskustan kohdalle laski Kyrönjoki. Lahden rannoilta tunnetaan useita kivikautisia asuinpaikkoja,

joista vain muutamilla on tehty tutkimuksia. Useimmat kohteista ovat nykyisillä viljelysmailla, osa myöhemmän asutuksen tai soranoton jalkoihin jääneitä. Kaikkia kohteita ei varmastikaan tiedetä, sillä v 1972 kohtalaisen suppean inventoinnin jälkeen ei pitäjässä ole tehty uutta arkeologista perusinventointia.

Honkalanmäen (aikaisemmin Västinharjun) asuinpaikka sijaitsee muinaislahden länsirannalla, lähellä lahden suuta, harjun itäpäässä ja etelä-lounaisrinteellä. Varhaisimmat tutkimukset alueella tehtiin 1929 ja ne kohdistuivat laajan asuinpaikan itäiseen ja kaakkoiseen osaan, harjun rinteelle. Viimeisimmät tutkimukset taas tehtiin ylärinteellä ja laella olevalla metsäalueella, jonne oli kaavoitettu asuinrakentamista.

Kaivauksissa vuosina 1974 ja 1975 todettiin alueella edelleenkin hyvin säilynyt, laaja ja löytörikas osa alkujaan varsin laajaa asuinpaikkakompleksia. Muinaisjäännös jatkuu kaivaus- ja maastohavaintojen perusteella tutkitun korttelin ulkopuolelle kaikkiin suuntiin. Tutkimuksen kohteena ollut metsäalue näyttää olevan parhaiten säilynyt osa laajaa ja pitkään käytössä ollutta asuinpaikkaa ja kohde kuuluu kiistatta valtakunnallisesti merkittäviin muinaisjäännöksiin (*Maiseman muisti. Valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäännökset, s 218. Museovirasto. 2001*)

Muinaisjäännöksen kokonaislaajuus ei edelleenkaan ole tarkasti tiedossa. Pälsin v. 1929 esittämä arvio asuinpaikan jatkumisesta n 500 m länteen-länsiluoteeseen entisen Honkalan seurantaloon paikalta harjun itäpäässä on varsin todenmukainen.; alueen länsiosissa ovat asutus, sekä luoteis- ja pohjoisosassa soranotto ja urheilukeskus hävittäneet lopullisesti muinaisjäännöstä. Toisaalta alueen länsiosia ei liene koskaan tarkemmin inventoitu.

Asuinpaikkatyypiltään Honkalanmäki/Västinharju on ilmeinen. keskusasukaspaikka, joka löytöjen runsaudesta päätellen on ajoittain voinut olla ympärivuotisestikin asuttu. Tunnetut ylimmät löydöt ovat 63 m yläpuolelta, alimmat löydöt taas (1929 kaivausalueen tienoilta) n 57-58 m korkeudella ja pellon yläreunasta tehdyt löydöt hiukan tätäkin alemmalla. Asuinpaikan alarajasta ei tutkimusten perusteella ole tietoa, mutta se lienee 55-56 m vaiheilla.

Löytöaineisto on kokonaisuudessaan kivikautista. Varhaisimpia ajoitettavia löytöjä ovat Jäkäränkeramiiksi katsotut saviastianpalat, joille vastineita löytyy esim. Teuvan tutkittujen asuinpaikkojen aineistossa. Jäkäränkeramiikan perinteinen ajoitus on n 4300-3900 BC kal. Honkalanmäen löytöjen korkeusaseman huomioonottaen ajoitus tuntuu kuitenkin hiukan liian vanhalta. Ilmiö tunnetaan muualtakin Pohjanmaalta: esim. Kristiinankaupungin ,entisen Lapväärtin Björnåsenin laajalta, lähes täysin tutkimattomalta asuinpaikalta (Lapväärtti 36) on aivan samalta korkeudelta n 62-63 m ymp, otettu talteen ojaleikkauksesta Jäkäränkeramiikkaan luettavaa saviastianpala (KM 20342). On ehkä ajateltavissa, että Jäkäränkeramiikka Etelä-Pohjanmaalla onkin enemmän samanikäistä tyyppillisen kampakeramiikan kanssa ?

Löytöaineiston tyyppillinen kampakeramiikka (3900-3400 eKr), jota pääosa määritettävästä keramiikasta on, kuuluu suureksi osaksi nuorempaan vaiheeseen Ka II:2, ainakin Äyräpään perinteisen jaottelun mukaan. Aineistossa on joitain paloja, jotka voisivat myös sopia vakiintuneeseen määrittelyyn vanhemmasta tyyppillisestä kampakeramiikasta. Myöhäisen kampakeramiikan Uskelan vaiheen esiintyminen ei ole varmaa, mutta koristamattomien tai enintään kuopin koristettujen palojen osa saattaa kuulua tähän ryhmään.

Nuorakeramiikka on ainakin koristettujen ja reunapalojen puolesta verrattain selvästi erotettavissa aineistosta, Siihen kuuluvat vulsti eli kohoharjakoristeiset, kynsipainannekoristeiset ja ilmeisesti ainakin yksi ohuin, vaakasuorin (nuorapainanteita jäljittelevin?) kampaileimoin koristeltu pieni astia. Varsinaista nuorapainannekoristelua ei näytä esiintyvän, ei myöskään varmasti kalanruotoaihetta. Lisäksi joitain koristamattomia, reunaltaan kaarevia, tiivistä savea olevia paloja voi lukea nuorakeramiikkaan, samaten kai kaikki suorat pohjapalat. Nuorakeramiikan pääosa ja vasarakirves löytyivät (B-C alueelta) aivan lähellä likamaa-alueen vierestä ja piiristä.

Kiviesineistö on - vasarakirvestä lukuun ottamatta - " yleiskivikautista " ja liittyy lähinnä kampakeraamiseen kulttuuriin. Erityisiä ajoittavia esinetyyppejä ei kiviesineissä ole; piikärjet kuulunevat tyypillisen kampakeramiikan aikaan , niiden muoto on jaksolla tavalinen. Pari "luunmuotoista" liuskehiointa saattaa kuulua vasarakirveskulttuurin esineistöön.

Kvartsimateriaali on ilmeisesti paikallista; pii taas meillä aina tuontia ja tällä paikalla harvinaista. Hiekkakiveä esiintyy luontaisesti moreenin seassa yksittäisinä mukuloina Ilmajoellakin. Toisaalta hiekkakivimateriaalin vaihtaminen naapureilta avomeren rannikolla, esim. läheisen Jurvan Närvijoen suun asukkailta tai Teuvanlahden asukkailta on tietysti ollut mahdollista.

Asuinpaikalta ei ole radiohiiliajoituksia, eikä kaivausten luuaineistoa ole analysoitu.

Helsinki 21.1.2002

Mirja Miettinen

**Ilmajoki Koskenkorva Honkalanmäki,
asuinpaikan kaivaukset 1974 ,1975**

KARTTALUETTELO

yleiskartat:

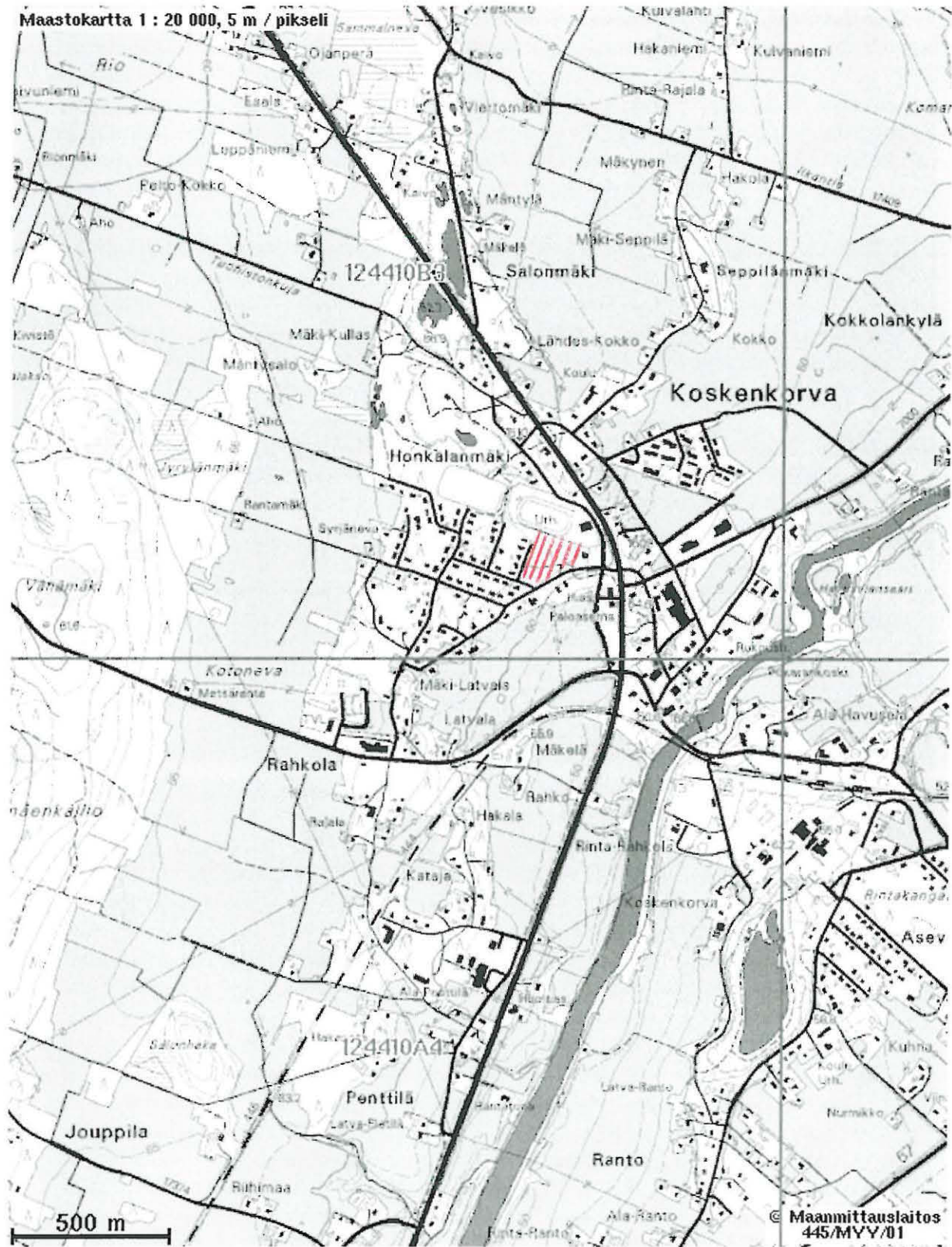
peruskarttaote	1:20 000	s 15
peruskarttaote	1:10 000	s 23
ote kaavakartasta 1972	1:1000	s 24
ote kaavakartasta (1980-luku) liittyen Koskenkorvan urheilukeskussuunnitelmaan	1:1000	s 25
yleiskartta liittyen tiesuunnitelmaan 1963	1:1000	s 26
yleiskartta :1974 ja 1975 kaivausalueet ja fosfaatti- näytekartta 1975	1:400	s 27

kartat 1974:

pintavaaitukset v.1974, alueet A-E	1:200	s 28
koeoja D-D1/21 tasokartta	1:20	s 29
koeoja D 28-29 tasokartta	1:20	s 30
koeoja E 5-8 tasokartta	1:20	s 31
koeoja B 10-12 tasokartta	1:20	s 32
koeoja A 15-18 tasokartta	1:20	s 33

kartat 1975

pintavaaitukset 1975, alue E	1: 200	s 34
tasovaaitukset , alue E	1:100	s 35
pintavaaitukset, koeojat F	1:400	s 36
tasokartta ,alue E, eteläosa, tasot 1-2	1:20	s 37
tasokartta, alue E pohj.osa, tasot 1-2	1:20	s 38
profiili poikki alueen E /E6-E2/9-10	1:20	s 39
pintaprofiili ,alue E: E2-E1	1:200/1:50	s 40
koeoja F33-34 ,taso 1	1:20	s 41
koeoja F 33-34 taso 2	1:20	s 42
koeoja F 29 c-o, profiilikartta	1:50	s 43
koeoja F 29 h-k,tasokartta	1:20	s 44
koeoja F 10-12 ,profiilikartta	1:20	s 45
koeoja F 29 i , profiilikartta	1:20	s 46
koeoja F 28 p-v ja 29 x-z, profiilikartta	1:50	s 47
koeoja F 29 o -p , tasokartta	1:20	s 48

peruskartta 1244 10 KOSKENKORVA

*Huom! Urheilukentän sijainti
muuttunut 1974-1975 tilanteesta.*

2004

**Ilmajoki Koskenkorva Honkalanmäki,
kaivaukset 1974 ,1975**

NEGATIIVILUETTELO

Vuosi 1974 / kuvannut Mirja Miettinen
negatiivi n:o

58946	Yleiskuva alueen kaakkoisreunalta Päivätietä Honkalan seurantalolle	
58947	Koekaivausaluetta 1974, etualalla alue E, W:sta	
58948	Yleiskuva kankaalta länteen päin	
58949- 58952	Panorama /yleiskuva koekaivausalueen keskiosasta v 1974, SE:sta	+ dia 48032
58953	Koeoja A,ruudut A 17-19,vas.liesikuoppa, SE:sta,	+ dia 48037
58954	Koeoja A,ruudut A 15-16,ja liesi b 15 edessä, SE.sta	
58955	Koeojaa A tieltä SE.sta	+ dia 48033
58956	koeoja D,ruudut D-D1/21,liesi kaivettavana, E.sta	
58957	koeoja D,yleiskuva NNW.sta	
58958	koeoja D, liesi ruudussa 29 etualalla, NNW.sta	
58959	Koeoja A, ruutu a/17,liesi W.sta	
58960	- " - - " - , WNW.sta	+ dia 48035
58961	- " - - " - , W:sta päältä	+ dia 48034,48036
58962	- " - - " - , N:sta	
58963	- " - - " - , S.sta	
58964	- "- - " - , S.sta	
58965	koeoja D, ruutu D-D1/21-22, liesi N: sta	+ dia 48043
58966	- " - - " - , N:sta	+ dia 48042
58967	- " - - " - , SSE.sta	+ dia 48044
58968	Alue E, ruutu E/7-8, liesi, E:sta	

- 58969 - " - . - " - , SW:sta
- 58970 - " - - " - , lieskuoppa E:sta
- 58971 Alue A, SE.sta ,tien läheltä
- 58972 alue B2-C, SE.sta, tien luota + dia 48038
- 58973 kankaan poikki kulkeva tie koekaivausalueen kohdalla, E.sta
- 58974 Aluetta E tien eteläpuolella avataan, S.sta
- 58975 Alue B, ruutu B1/11-12, liesi , Esta + dia 48039
- 58976 Alue B,ruutu B1/11-12, kuva NE.sta

Vuosi 1975/ kuvannut Mirja Miettinen

negat:o

- 58977 Koeojan F alaosa NW.sta, taustalla Kyrönjokilaakso
- 58978 -"- -"- -"-
- 58979 Honkalanmäen kaivausalueen läpi kulkeva tie, kaakkoispää, E:sta
- 58980 Koekaivausaluetta E.sta
- 58981 Honkalan seurantalo lännestä, kaivausalueelle vievältä tieltä +dia 48064
- 58982 Honkalanmäen tutkimusalueen alaosa, taustalla alhaalla Päivätie
- 58983 Yleiskuva kankaalta kaakosta päin.
58984. koeojan F keskiosaa, luoteesta
- 58985 Koeoja F ,yläosa kaakosta päin
- 58986 pääkaivausalue , ruutu E4-3/9-10, "kaksoisliedet " NW.sta
- 58987 -"- , ruutu E4/7-6,liesi NE-sta
- 58988 -"- -"- , NE.sta
- 58989 -"- , ruutu E4/8- ?
- 58990 -"- "kaksoisliedet" E4-3/9-10, SW:sta
- 58991 -"- -"- -"- ,NE.sta
- 58992 -"- yleiskuva NW:sta

58993 työkuva pääkaivausalueelta, NW.sta
 58994 -"- -"- SE:sta
 58995 työkuva pääkaivausalueelta, E.sta + dia 48054
 58996 työkuva pääkaivausalueelta, tieltä NE.sta .
 58997 lähikuva pääkaivausalueelta, rivin E6 länsireunaa koillisesta.
 58998 yleiskuva pääkaivausalueesta , SE:sta ylärinteeseen + dia 48065
 58999 työkuva pääkaivausalueelta ,E.sta
 59000 työkuva pääkaivausalueelta SE:sta

 62960 pääkaivausalue, liesi E 4/9 alempi taso, idästä ? +dia 48055
 62961 -"- -"- -"- ylempi taso,kaakosta
 62962 -"- liesi ruudussa E 4-5/7 ,pohjataso, idästä
 62963 -"- ylemmät "kaksoisliedet",ruutu E2-3/13 + dia 48059
 62964 -"- -"- -"- -"- + diat 48060,48061
 62965 -"- -"- -"- -"-
 62966 Pääkaivausalue, lieden pohja E 4-5/7
 62967 -"- liesi ruudussa E4/9,alempi taso , W.sta + dia 48055
 62968 -"- ruutu E 3/11, idästä
 62969 -"- ruutu E3/7, liesi SE.sta + diat 48057,48058
 ei no_a pääkaivausaluetta NW:sta, yleiskuva + dia 48063
 ei no_a -"- NW.sta, yleiskuva
 62970 pääkaivausalue, ruutu E 3-2/13,liesi W.sta
 62971 -"- -"- liesi NNW.sta
 62972 -"- ruutu liesi + dia 48056

**Ilmajoki Koskenkorva Honkalanmäki,
kaivaukset 1974 ,1975**

DIALUETTELO

diat 1974 kuvannut Mirja Miettinen

- 48032 koekaivausalueen keskiosaa kaakosta tieltä
- 48033 koeoja A tieltä kaakosta päin
- 48034 liesi ruudussa A 17,idästä
- 48035 liesi ruudussa A 17,luoteesta
- 48036 liesi ruudussa A 17, idästä
- 48037 liesikuoppa A 17,luoteesta
- 48038 työkuva alueelta B- C,kaakosta tieltä
- 48039 liesi ruuduissa B1/11-12
- 48040 työkuva alueelta B-C, idästä
- 48041 likamaaläiskä ruuduissa C 11-12
- 48042 liesi ruuduissa D-D1/21-22, pinta osaksi esillä, pohjoisesta
- 48043 liesi ruuduissa D-D1/21-22, koillisesta
- 48044 liesi ruuduissa D-D1/21-22,lounaasta
- 48045 liesi ruuduissa E1-E/5-7,kaakosta
- 48046 liesi ruuduissa E1-E/6,kaakosta
- 48047 liesi ruuduissa E1-E/6, etelästä

Diat 1975 kuvannut Mirja Miettinen

- 48048 pääkaivausaluetta kaakosta alarinteeltä, yleiskuva
- 48049 pääkaivausaluetta eteläkaakosta, yleiskuva
- 48050 pääkaivausauetta kaakosta, yleiskuva

- 48051 pääkaivausaluetta itäkaakosta, yleiskuva
- 48052 osa pääkaivausaluetta pohjoisluoteesta
- 48053 osa pääkaivausaluetta kaakosta
- 48054 osa kaivausaluetta idästä, yleiskuva
- 48055 liesikiveys E 4/9 ?
- 48056 liesi?kiveystä pääkaivausalueella piirretään
- 48057 liesi ruudussa E3/7, päältä
- 48058 liesi ruudussa E3/7 , päältä
- 48059 ylemmät "kaksoisliedet", E 2-3/13
- 48060 ylemmät "kaksoisliedet, E 2-3/13
- 48061 ylemmät kaksoisliedet, E 2-3/13, etelästä
- 48062 lieden profiilileikkaus E 5/8 ?
- 48063 Honkalanmäkeä, luoteesta, seurantalo pilkottaa taustalla
- 48064 pääkaivausaluetta E tieltä luoteesta, jokilaaksoon päin
- 48065 pääkaivausaluetta kaakosta, alarinteeltä päin

Ilmajoki Koskenkorva Honkalanmäki,
kaivaukset 1974 ,1975

MAANÄYTTEET

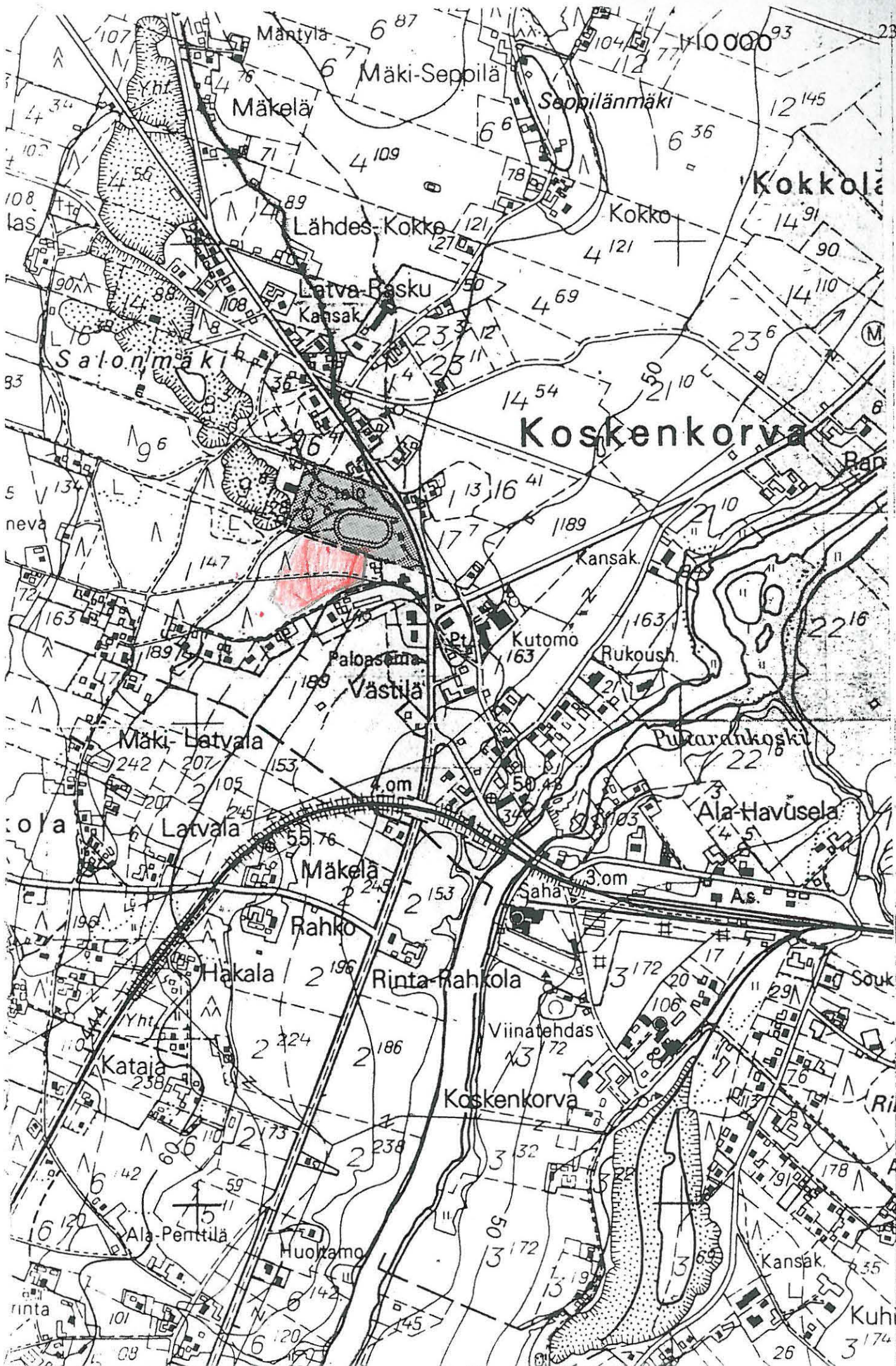
/havainnot näytekuopista

HUOM:kuopat omassa koordinaatistossa, joka ei ole sama kuin kaivausten koordinaatistot.

Fosfaattiarvot erillisellä kartalla, s. 27

no	löytöjä	kulttuurimaata			
			415/460		x päällä komposti
			425/460	rikkoutuneita kiviä	x
			435/460		x
			445/460		tieltä
515/490			445/450		
525/490	kvartsi	x	435/450	kvartsi	x
535/490	3kvartsia,hiiltä	x	425/450	hiiltä	x
545/490	hiiltä	x	415/450		päällä komposti
555/490		x	445/440		
565/490		x	435/440		
575/490	kvartsi				
585/490	ojan pohjalta, päälle nostettu savea	x	485/520		x?
	lohkottua kiveä	x	475/520	kivies. katk	x
515/500			465/520		x
525/500		x	455/520	kvartsi	x
535/500	kvartsi	x	445/520		
545/500	kvartsi	x	435/520		
555/500	lohk.kiveä,hiiltä	x			
565/500	lohk.kiveä,hiiltä	x	485/530	hiiltä,juuria	x?maakasa päällä
575/500		x	475/530	liesi ?	x?maakasa päällä
585/500			465/530	kvartsi,kivil.isk	x?polulla
495/520		tie	455/530		x?
505/520			445/530		
515/520					
525/520			485/540		x?
535/520			475/540		
545/520	lohjenn.kiviä	x	465/540		x?rikkoutunut kerros
555/520			455/540		
565/520			445/540		
585/520	lohkottuja kiviä				
595/520	hiiltä	x	485/550		x?
605/530			475/550		
595/530			465/550		
515/530	tie		455/550		polulla
515/550	lohjenneita kiviä				
505/560		x	485/560		x? hiesua
495/560		x	475/560		hiesua
			465/560		
485/500		x			
475/500		x	505/510		x
465/500		x	515/510	kvartsi	x
455/500		x	525/510		x
445/500		x	535/510	hiiltä	x
435/500		x	545/510	kvartsi,hiiltä	x
425/500	liesi ??	x	555/510	kvartsi	x
425/510		x	565/510		x
435/510		x	575/510		x

445/510		x	585/510	hiiltä	x
455/510	lohjenn.kiviä	x	595/510		x
465/510		x			
475/510		x	615/490	turpeen päällä ojahiesua	
485/490		x	605/500		
475/490	lohj. Kiviä	x	615/500		x
465/490	kvartsi,hiiltä	x	625/500		x
455/490	liesi ??	x	495/530	hiiltä	x
445/490		x	505/530	hiiltä	x
435/490	liesi ??	x	515/540		?
425/490		x	525/540	keram	x
			535/540	hiiltä	x
415/480	pal.kiviä	x	545/540		x
425/480		x	555/540		?
435/480	lohk. Kiviä,hiiltä	x	565/540		?
445/480	liesi ??	x	575/540		x
455/480		x	585/540		x
465/480		x	595/540	kvartsi,hiiltä	x
475/480		x			
485/480		x	495/510	kvartsi	x
495/470		x heikko	485/510	kvartsi	x
505/470		x heikko	495/480		
515/470		x heikko	505/480		
485/470		x	515/480		
475/470	lohjennut kivi	x	525/480		
465/470	palomaakerros	x	535/480		
455/470		x myös likamaata	545/480	kvartsi	x
445/470		x?	555/480	hiili	x
435/470	kvartsi, lohj.kiviä	x	565/480		x
425/470		x	525/470	hiili	x
415/470	kvartsi,lohj.k.hiili	x	515/470	hiili	x
405/460		x			

pk. 1:10 000 pk. 12 94 10 (m. 1972)

ILMAJOKI KOSKENKORVA HONKALANMÄKI
 ote kaavakartasta 1:1000 /1972

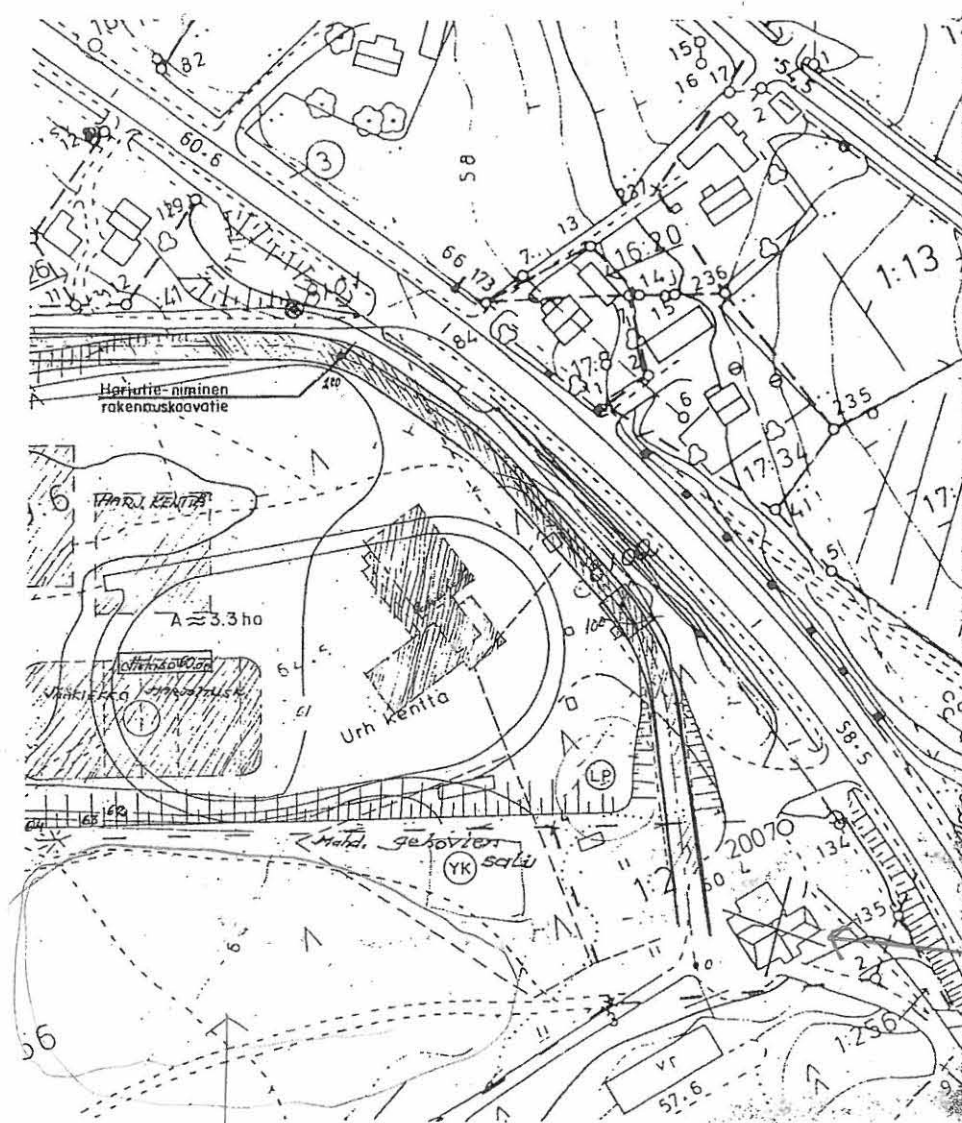
Tutkimusalue 1974-75

ILMAJOKI HONKALANMÄKI

ote kaavakartasta (1980-1?)

ja Koskenkorvan urheilukeskussuunnitelmasta

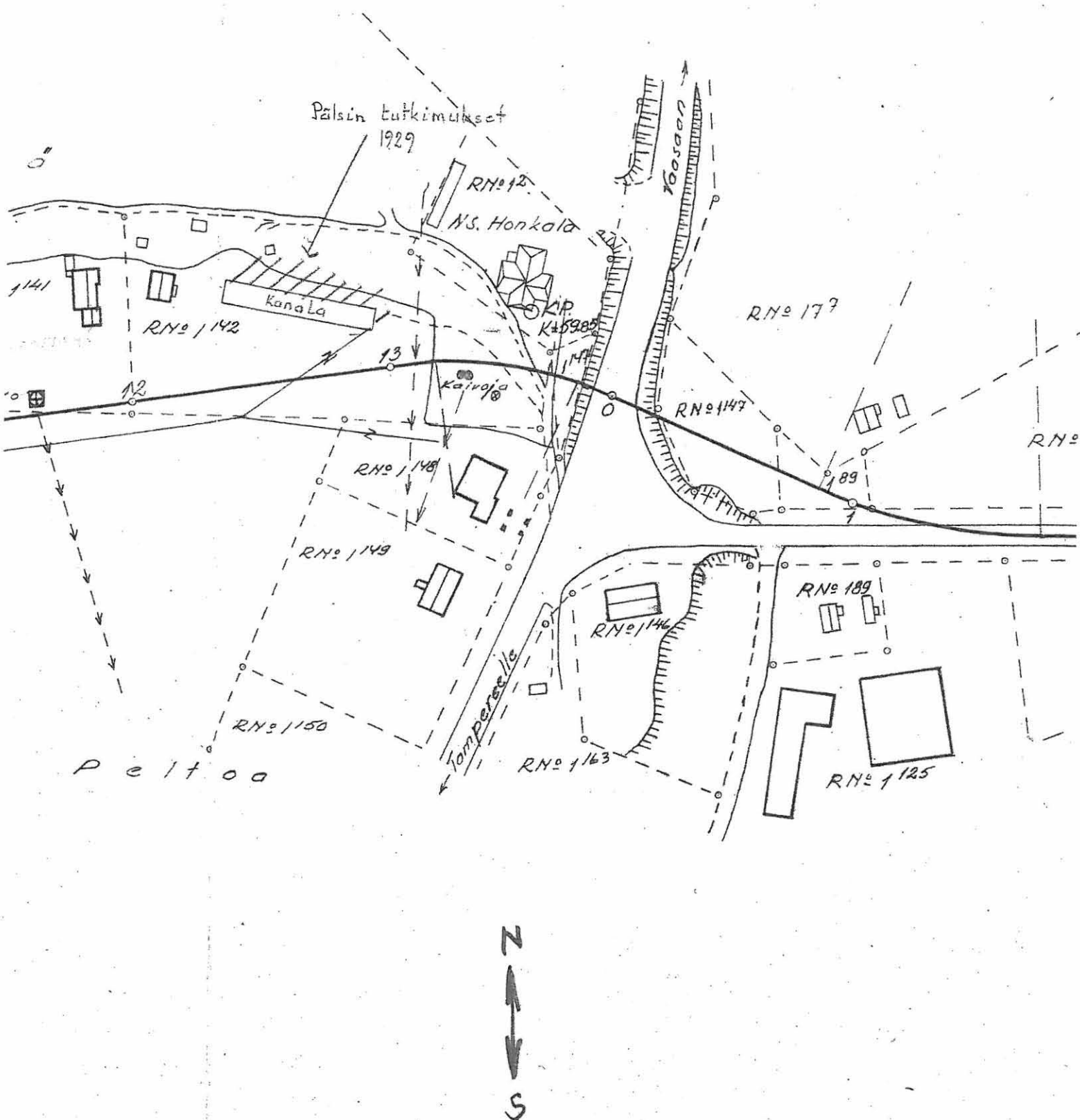
1 : 1000

purettu Honkalan
seurantalo

PUUSTOKS. KAAVOITETTU KIVIKAUTIEN ASUINPAIKAA HONKALANMÄKI

yleiskartta 1:1000
liittyy tiesuunnitelmaan V:lta 1963

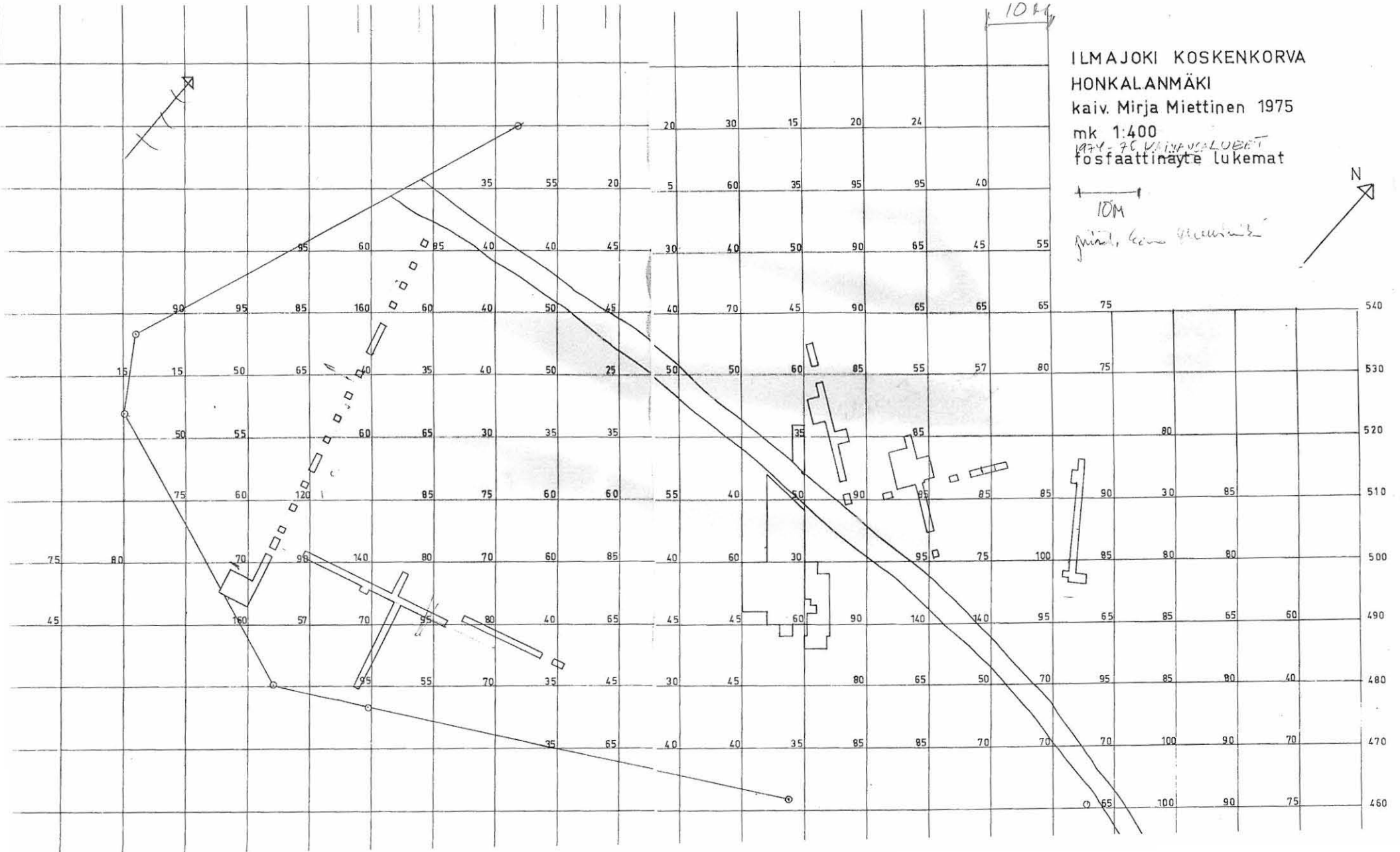

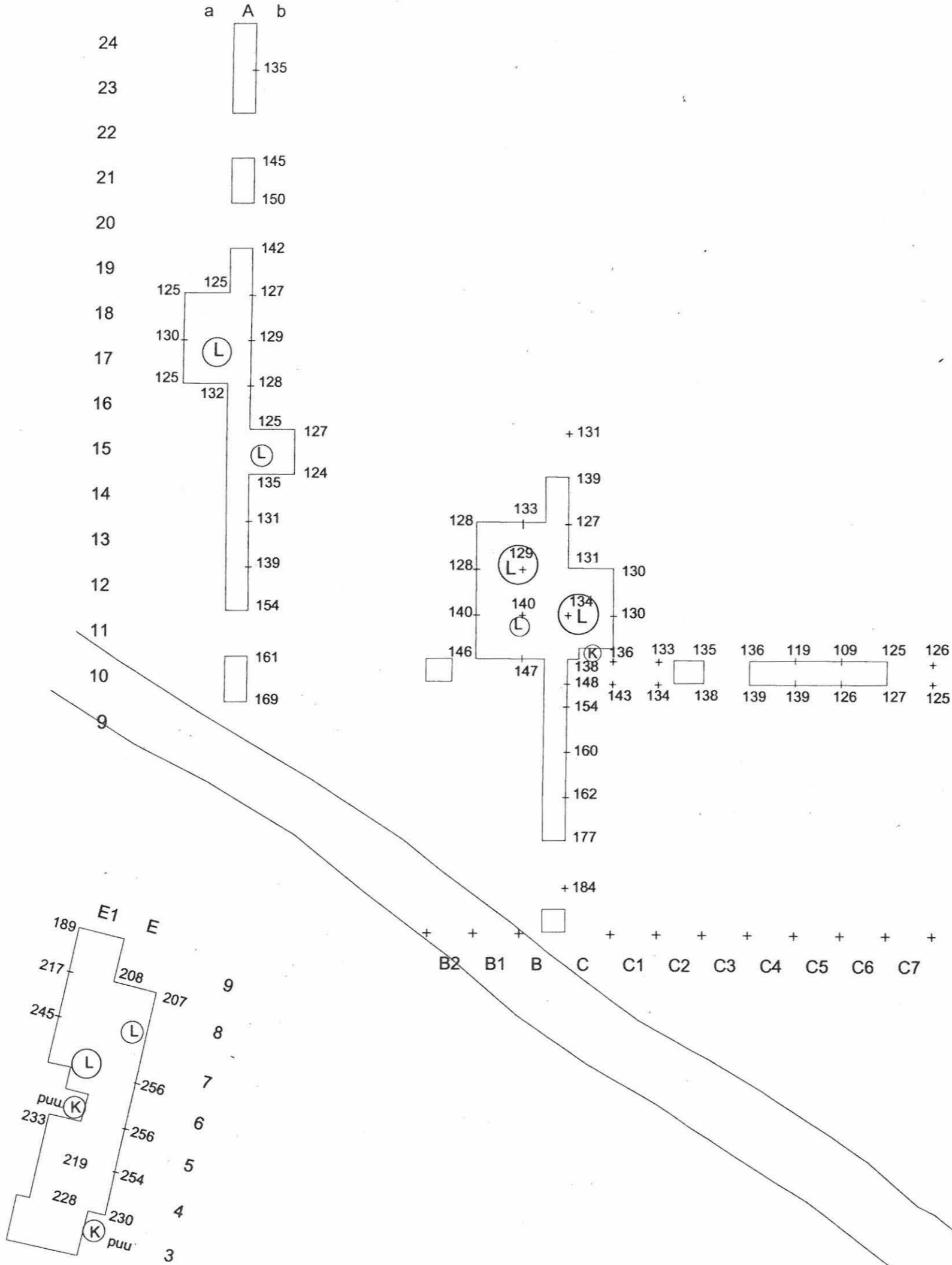
ILMAJOKI KOSKENKORVA
HONKALANMÄKI
kaiv. Mirja Miettinen 1975
mk 1:400
1974-75 VAINANALUOKET
fosfaattinayte lukemat

10M

juuri, kivi, graniitti

N

ILMAJOKI
 KOSKENKORVA, HONKALANMÄKI
 Asuinpaikan kaivaus 1974
 Mirja Miettinen

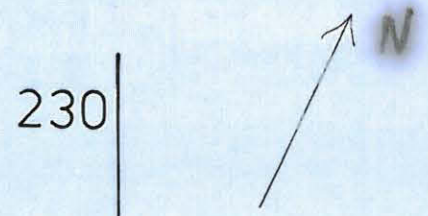
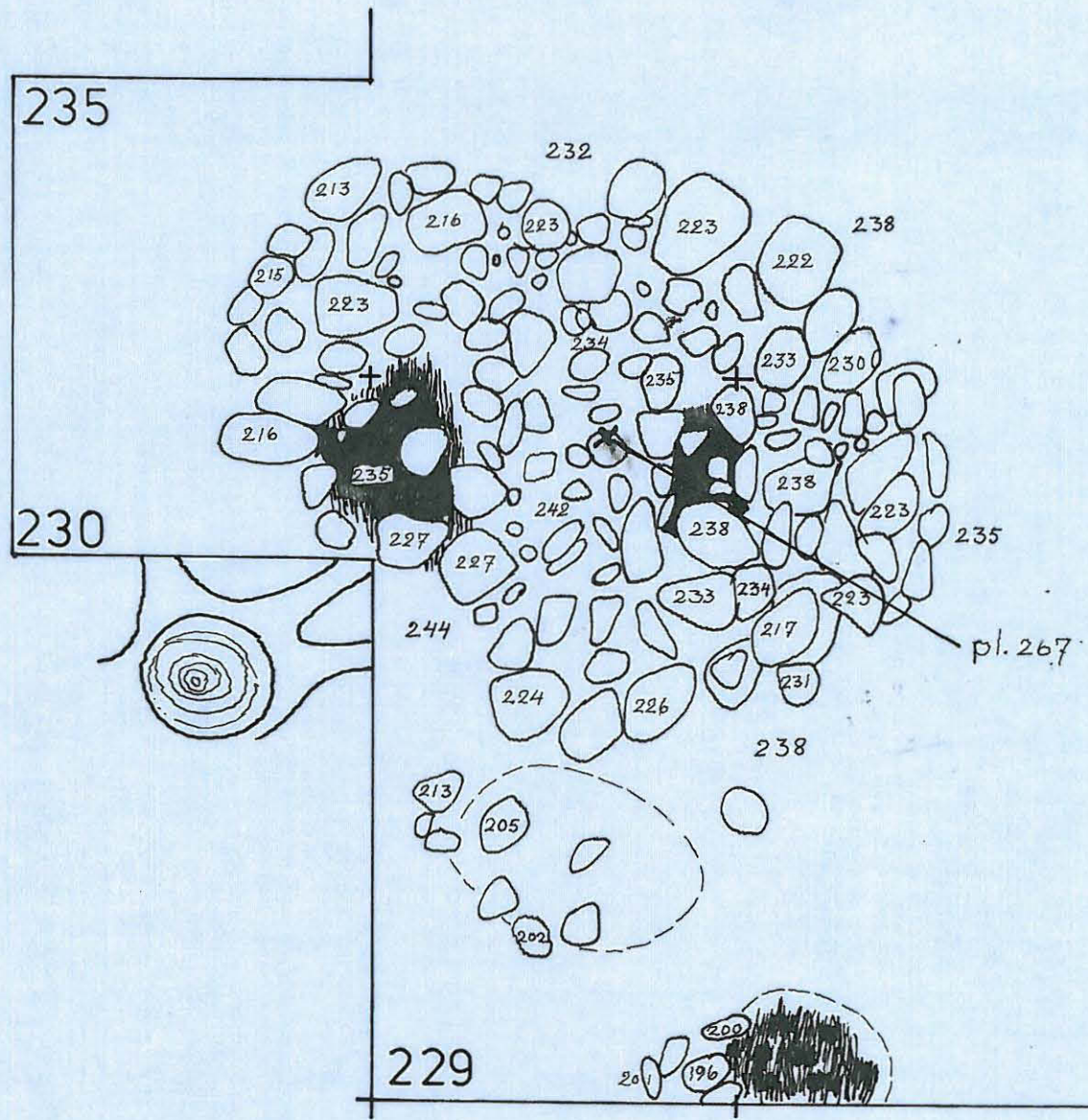
Pintavaaitukset
 kp 093 = 63,67

MK 1:200

(L) Liesi
 (K) Kanto

0 2 4 6 8 10 m

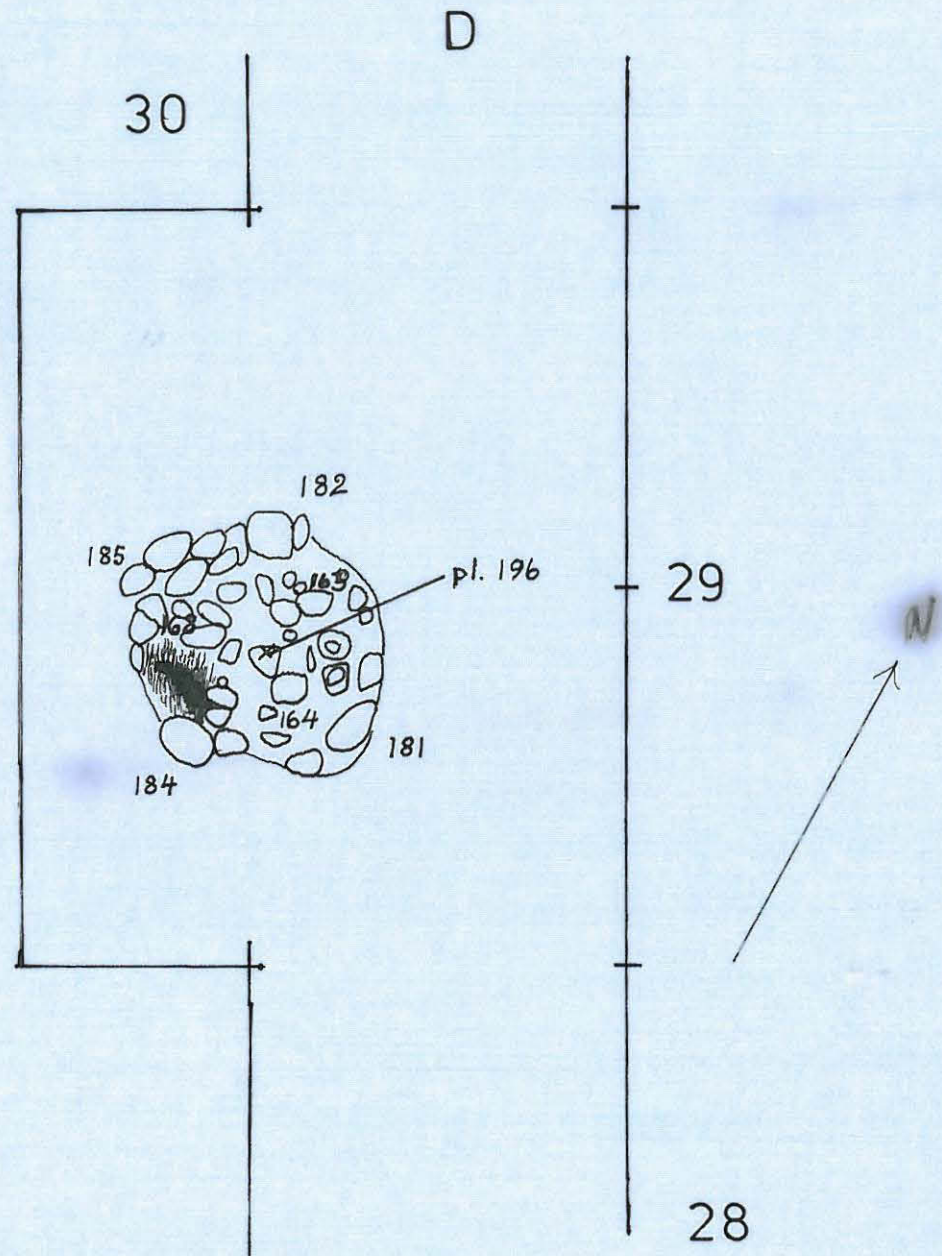
N

21
 ILMAJOKI
 Koskenkorva
 Honkalanmäki
 kaiv. 1974 / M.Miettinen
 mittak. 1: 20
 kp 093

koeja D-D_{1/2}

 nokea ja noensekaista maata
 1m

ILMAJOKI

Koskenkorva

Honkalanmäki

kaiv. 1974 / M. Miettinen

mittak. 1:20

Kp 093

koeoja D 28-29

~~nokea~~ noke ja noensekaista maata

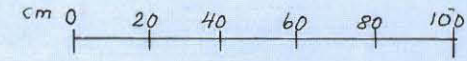

L

+ 265

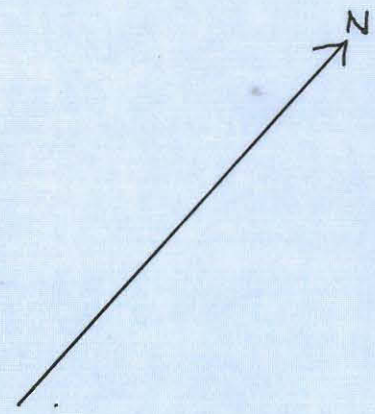
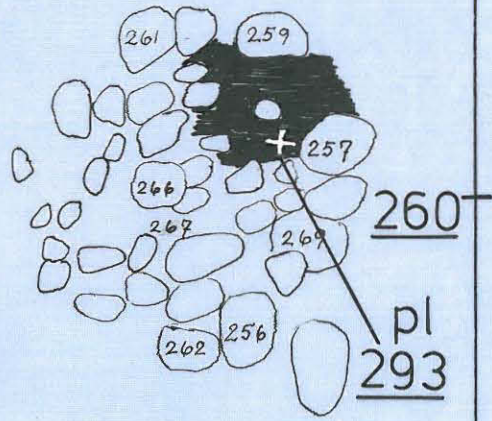
266

8

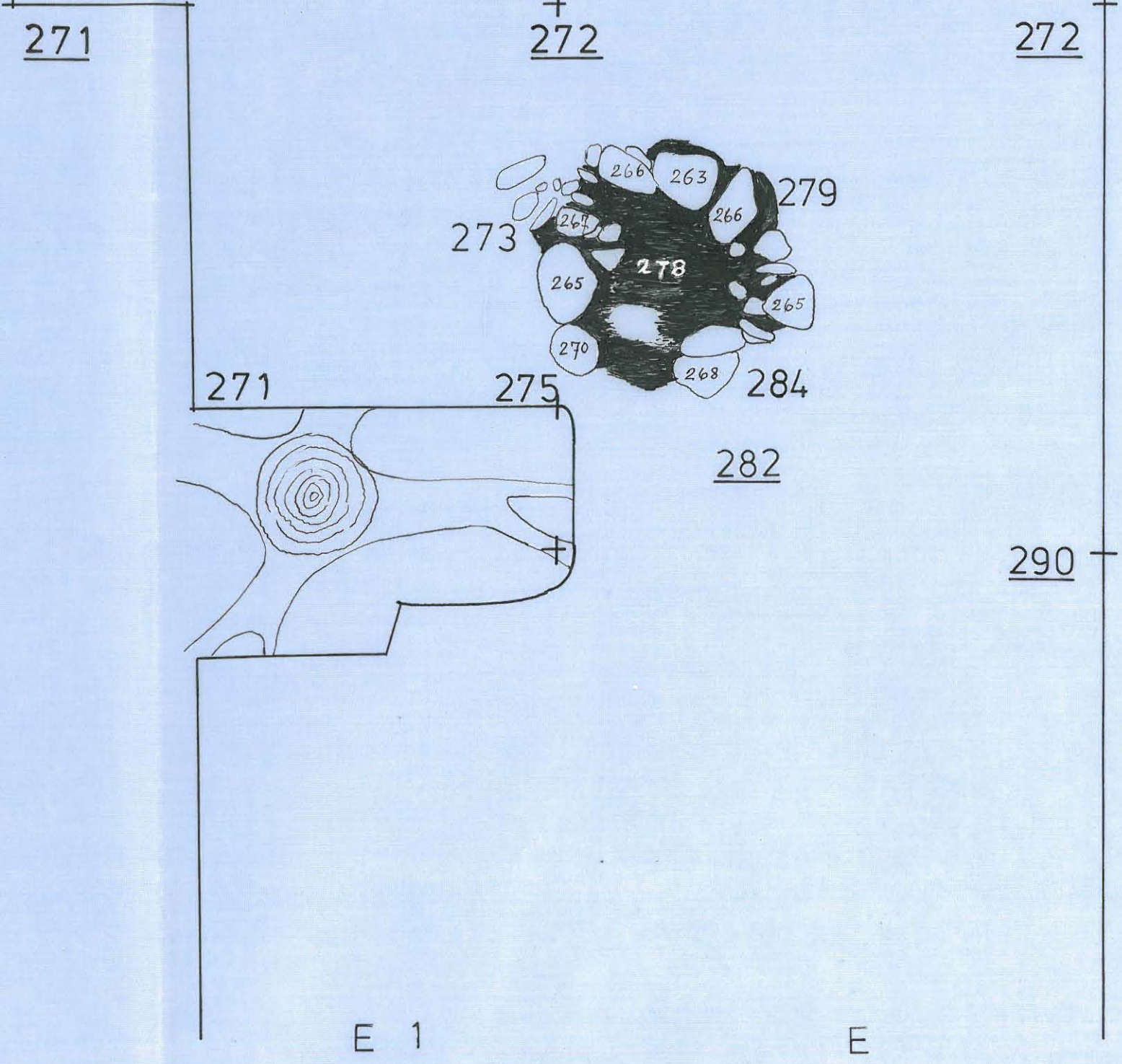

+ 266

+ 263

7

6
ILMAJOKI
 Koskenkorva
 Honkalanmäki
 kaiv. 1974 / M.Miettinen
 mittak. 1:20
 Kp. 093
 koeoja E 5-8
 ■ nokea

5

ILMAJOKI

Koskenkorva

Honkalanmäki

kaiv. 1974 / M. Miettinen

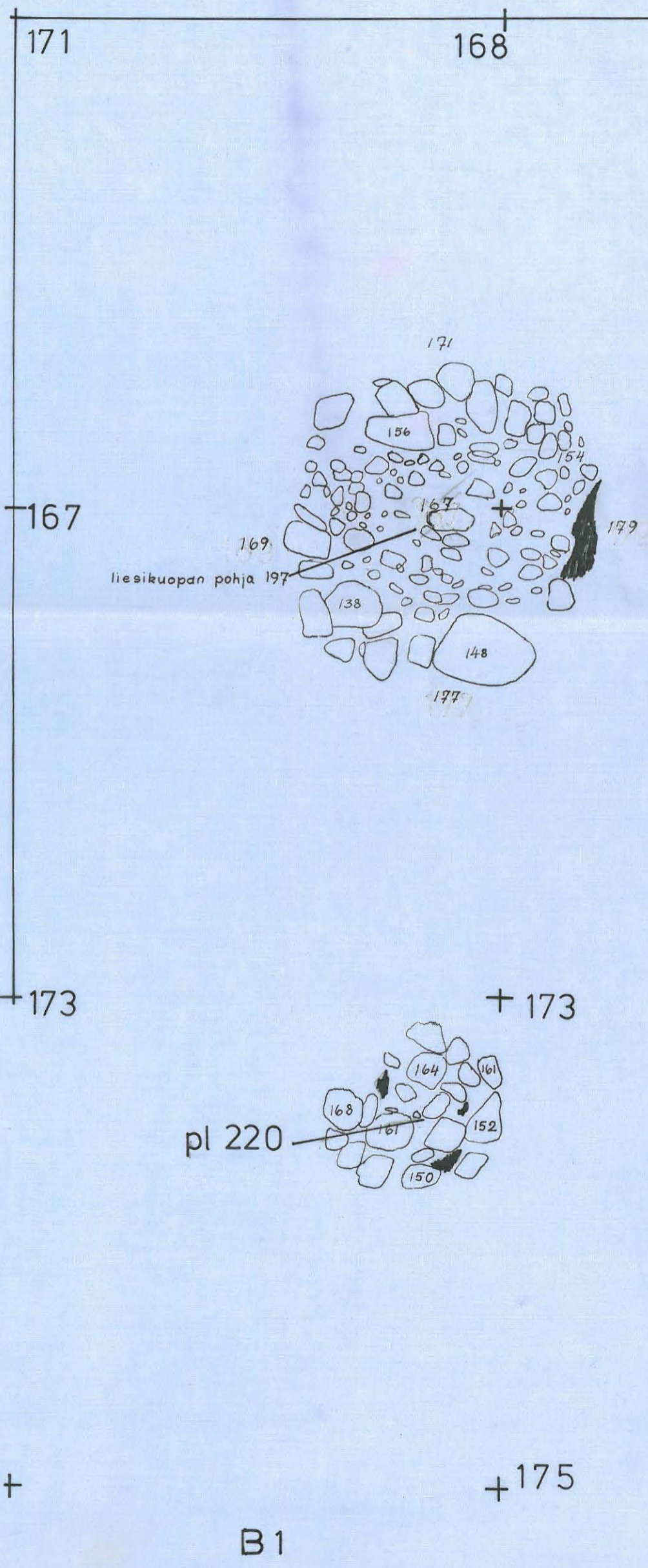
mittak 1:20

Kp 093

koeoja B10-12

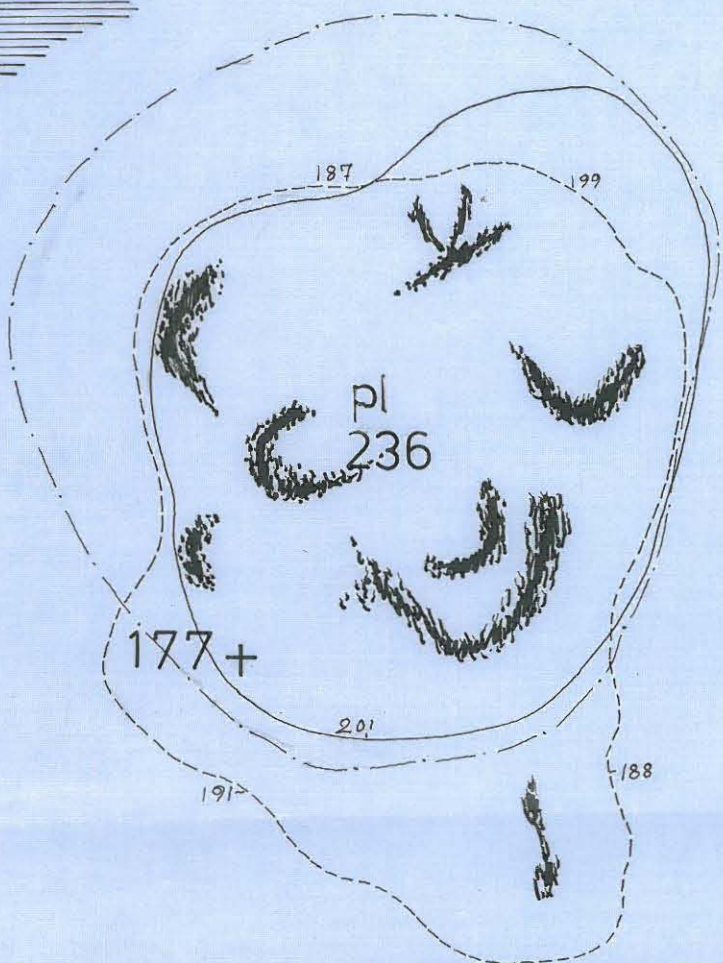
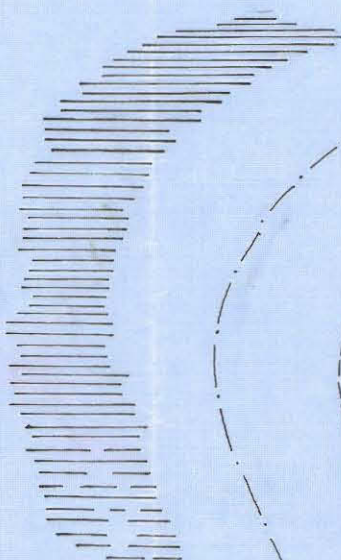
nokea

savea

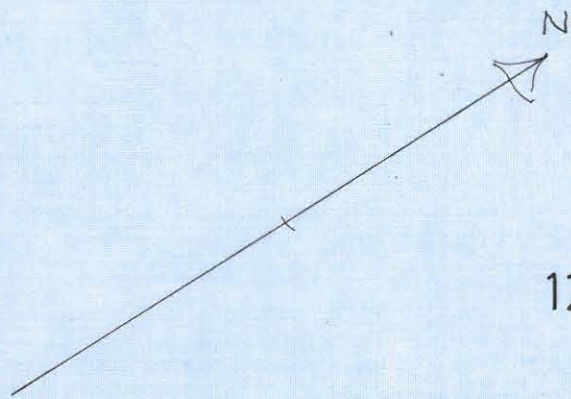
179

173

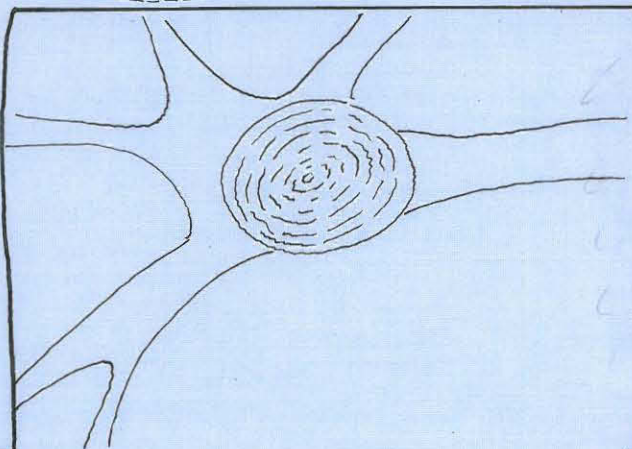

173

173

12

11

B

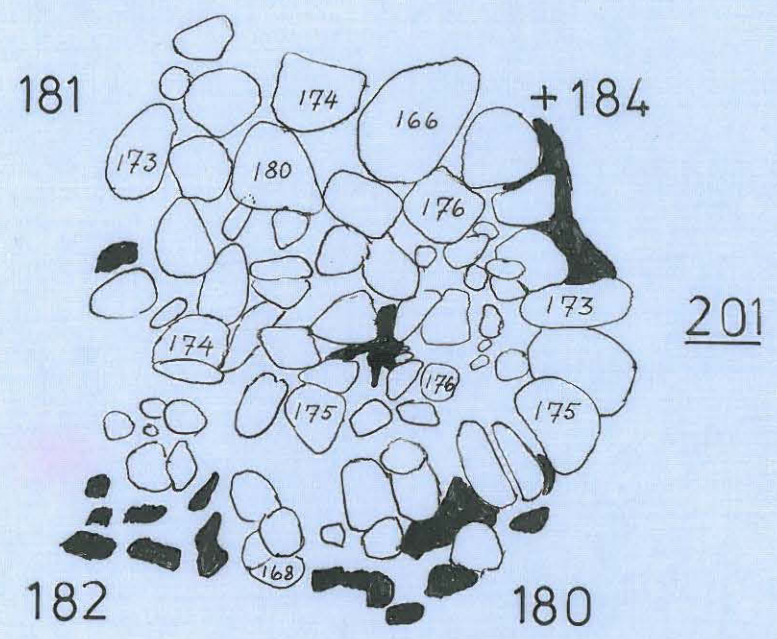
C

18

a

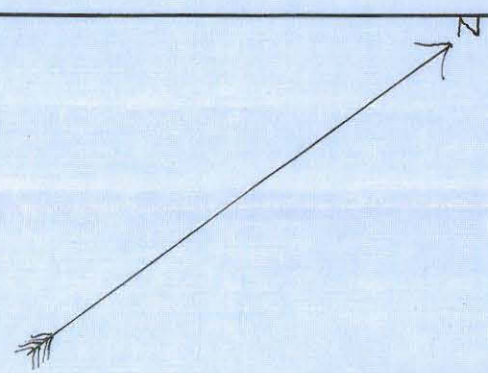
b

18

17

16

1M

pinta 128

ILMAJOKI

Koskenkorva

Honkalanmäki

kaiv. 1974 / M. Miettinen

mittak. 1:20

Kp 093

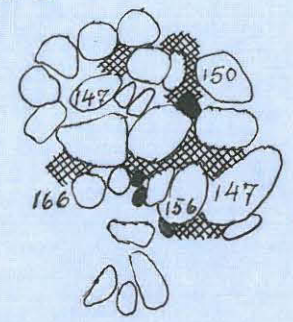
koeoja A15-18

nokea

punaista palomaata

a

168

172

15

A

b

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki / ALUE E

Kaiv. M. Miettinen 1975

Pintavaaitus. Kp 155 ~~61,85~~ my.m.p.

mk 1:200

63,38

103 + +095

103 095

109 105

096 109

123 117

129 121

142 133

147 149 + 139 +

154 151 + 147 + 147

160 155 + 154 + 145

164 166 + 162 + 157

172 171 + 171 + 167

165 167 173 180 + 169 + 168

192 187 + 184 + 177 + 160 + 190

136 200 + 195 + 194 + 192 + 193

206 207 + 206 + 184 + 193 + 203

215 + 217 218 215 208 + 206 + 211

216 + 222 215 212 223

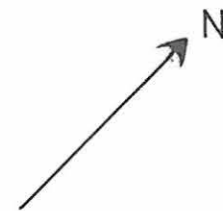
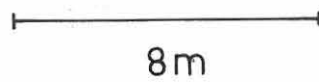
229 230 + 228 219 217

232 + 242 +

278 +

235 +

E₆ E₅ E₄ E₃ E₂ E₁ E

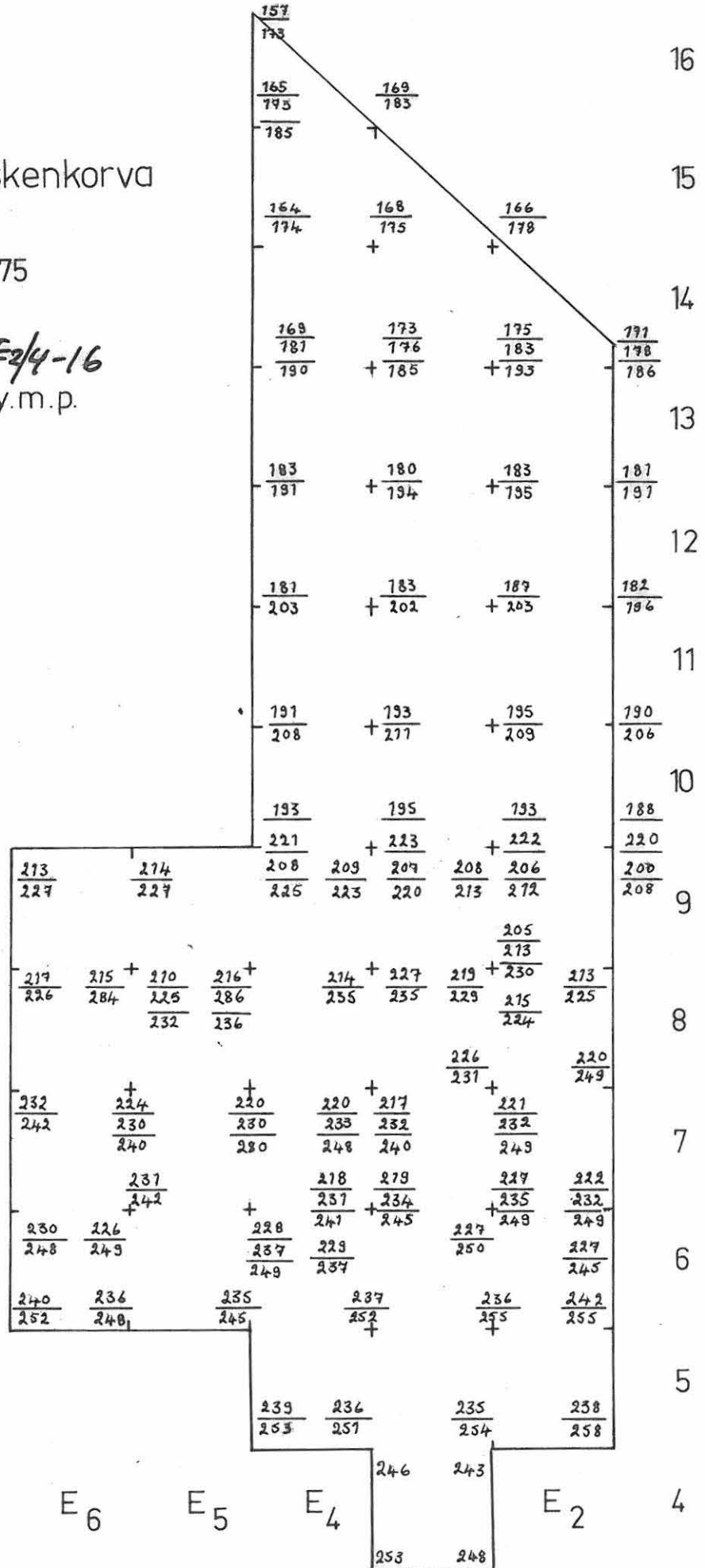
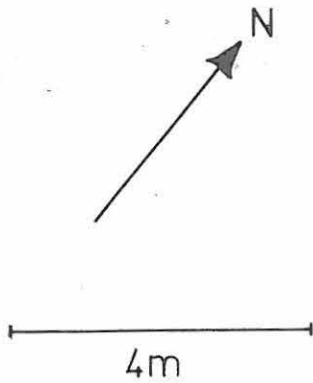
○ kanto kp 155

v.1974
kaivettu
alue

20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3

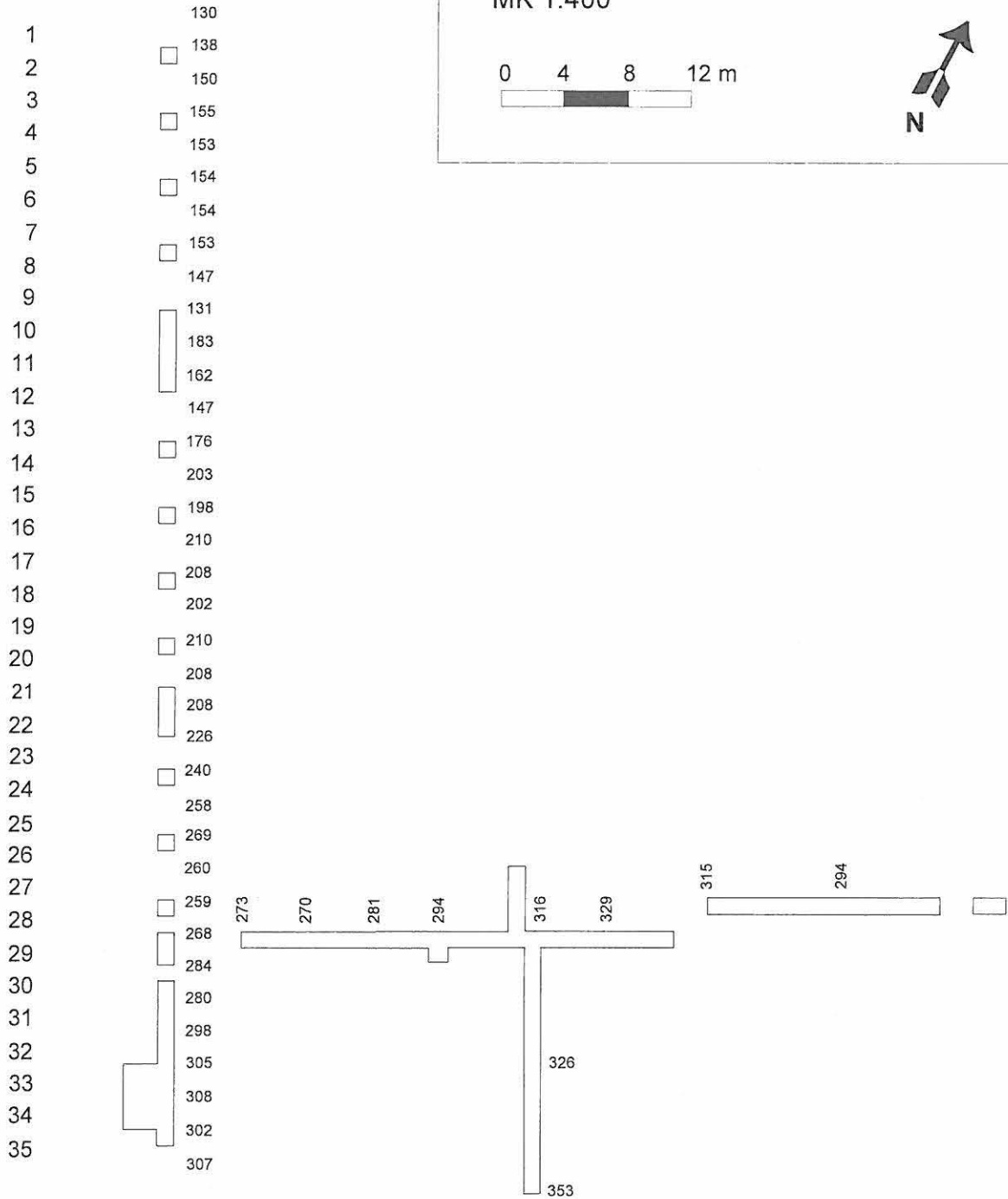
ILMAJOKI Koskenkorva
 Honkalanmäki
 kaiv. MMiettinen 1975
 mk 1:100
 tasovaaitukset E6-E2/4-16
 kp 155 63,88 m y.m.p.

ILMAJOKI
KOSKENKORVA, HONKALANMÄKI
Asuinpaikan kaivaus 1975
Mirja Miettinen

Koeajat F1-35 ja F29c-z
Pintavaaitukset
Kp. 091 = rajapaalu nro 31

MK 1:400

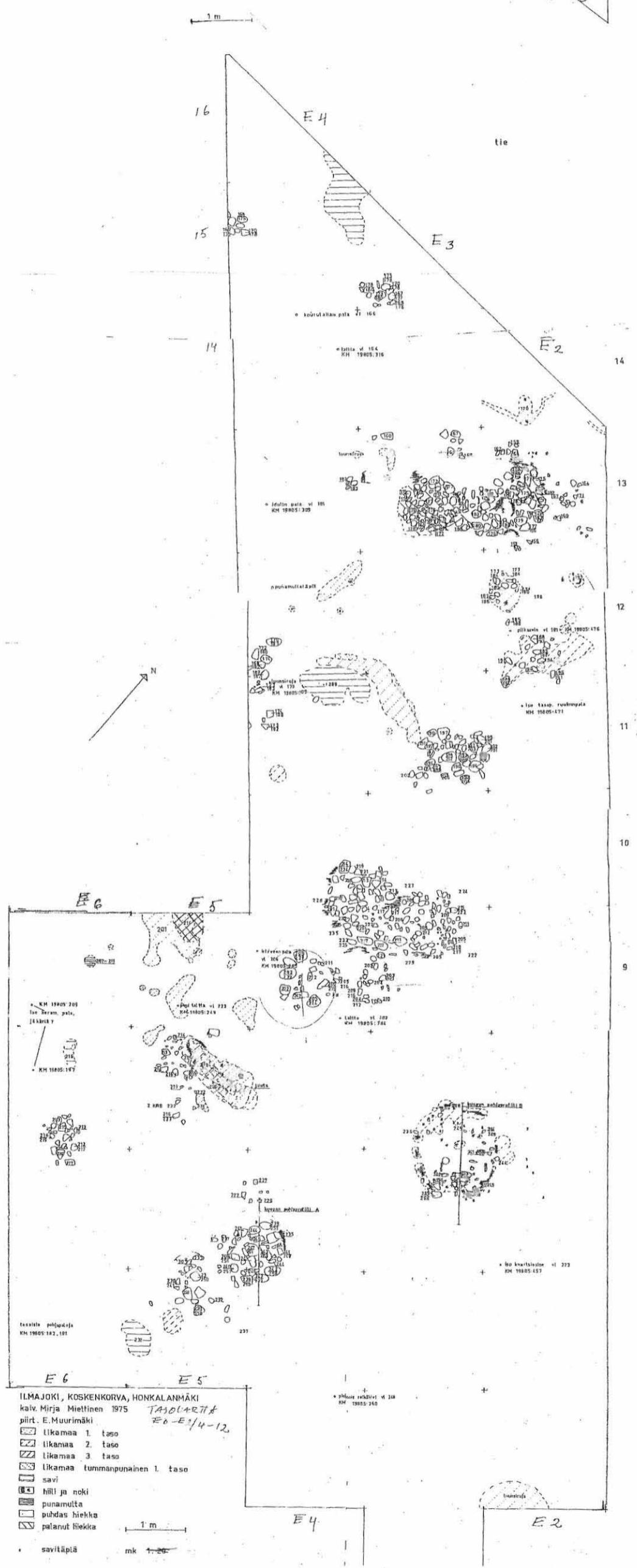
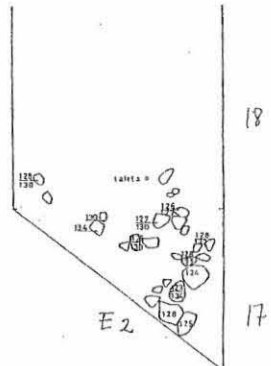
F1 F a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v x y z

104 + ETÄKORTIT
PÄÄKÄÄNTÄKÄIVIE E
1975

TASOVAARAA E6-E2/13-18

Pienennäköpiirros 37-38

I KOSKENKORVA HONKALANMÄKI
a Miettinen 1975
Jurimäki
ja 2
55:17/0185 m y.m.p
maa 1.taso
maa 2.taso
I
ja noki
ja hiekka

ILMAJOKI, KOSKENKORVA, HONKALANMÄKI
kaiv. Mirja Miettinen 1975 TASOVAARAA
piirt. E. Muurimäki E6-E2/14-12

[diagonal lines] liikkama 1. taso
 [cross-hatch] liikkama 2. taso
 [vertical lines] liikkama 3. taso
 [stippled] liikkama tummanpunainen 1. taso
 [white] savi
 [dots] hiili ja noki
 [horizontal lines] punamulta
 [diagonal lines] puhdas hiekka
 [diagonal lines] palanut hiekka
 [dotted] saviläplä mk 1-20

PIENENNÖS

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

kaiv. M. Miettinen

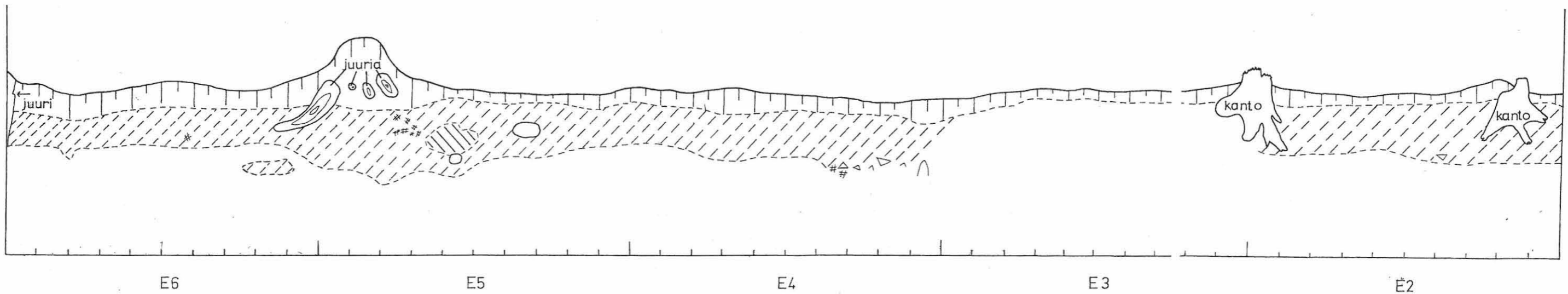
profiili 9-10/E6-E2 / KAAKKOIS-
SEINÄ

mk 1:20

1M

- turve
- likamaa, punertava hiekka
- likamaa, tumma hiekka
- hiili
- vaskea hieveli

profiili päättyy
kantoalueeseen

PIENENNÖS

ILMAJOKI KOSKENKORVA HONKALANMÄKI

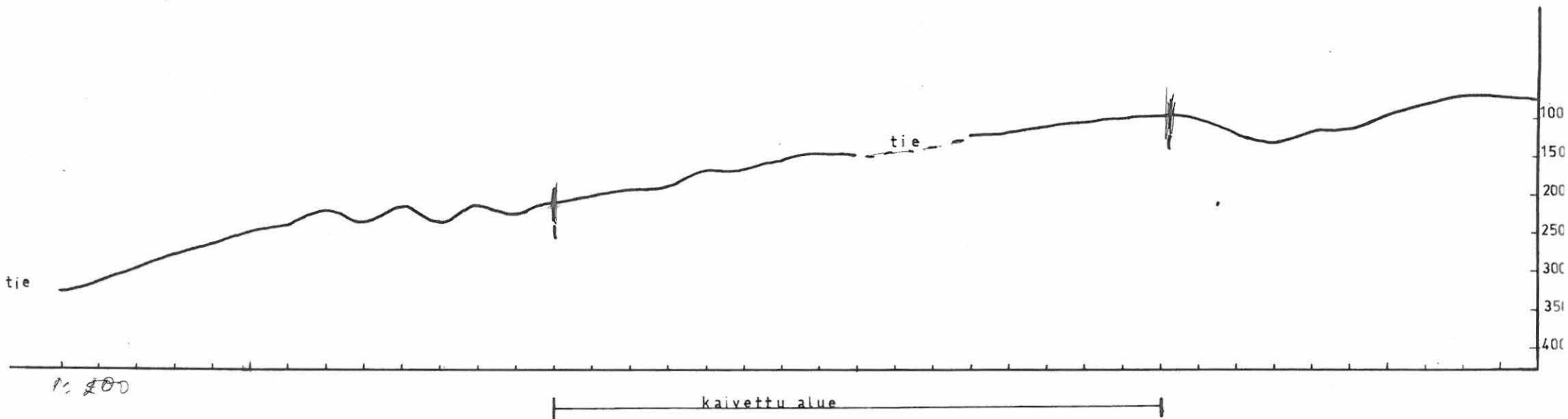
kaiv. Mirja Miettinen 1975

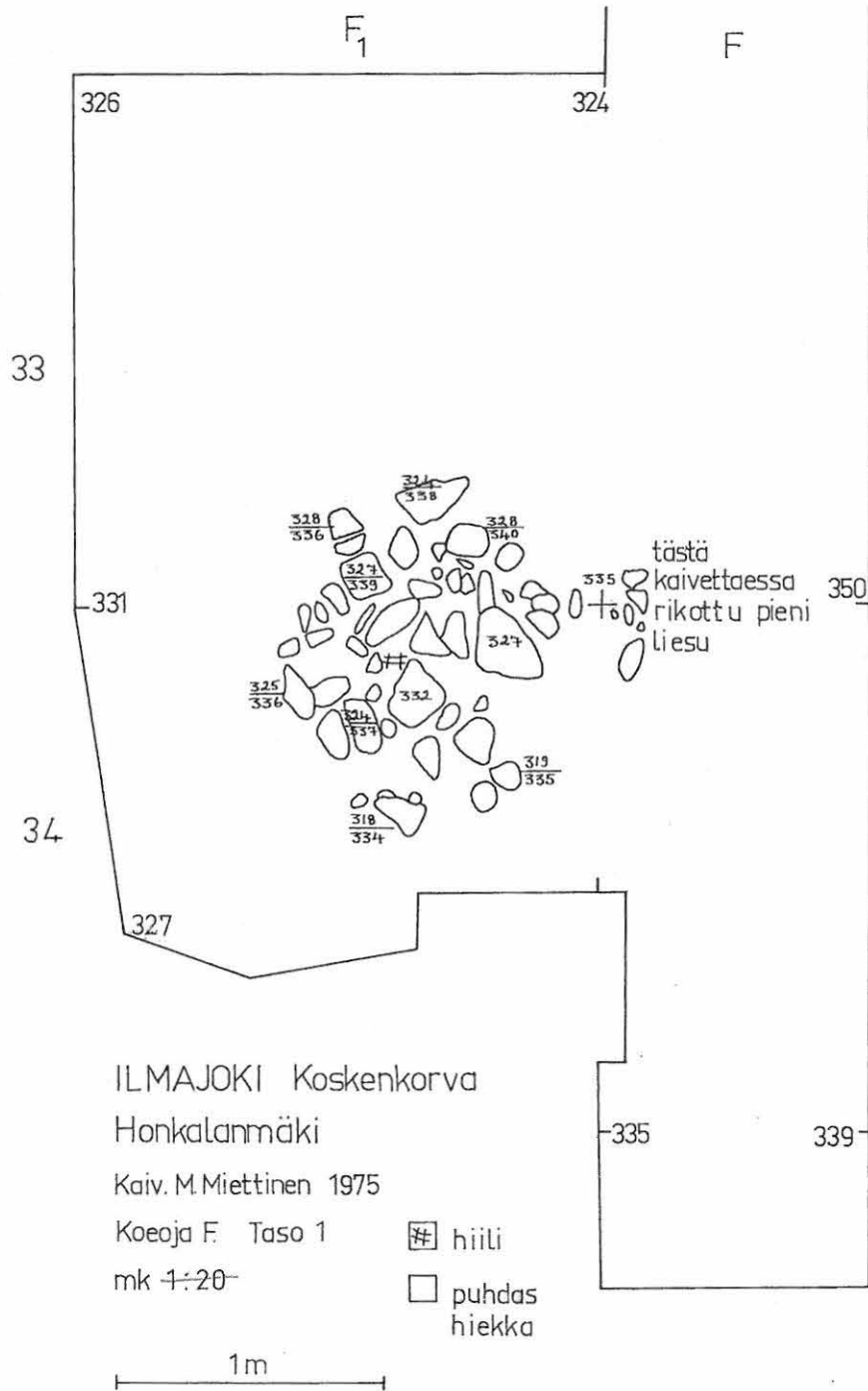
kp 155 ~~63,38~~ my.m.p.

mk 1:200 / 1:50

pintaprofiili E2 / E1

10 m

ILMAJOKI Koskenkorva
Honkalanmäki

Kaiv. M. Miettinen 1975

Kojoja F Taso 1

mk 1:20

- # hiili
- puhdas hiekka

1m

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

Kaiv. M.Miettinen 1975

Koeeja F. Taso 2

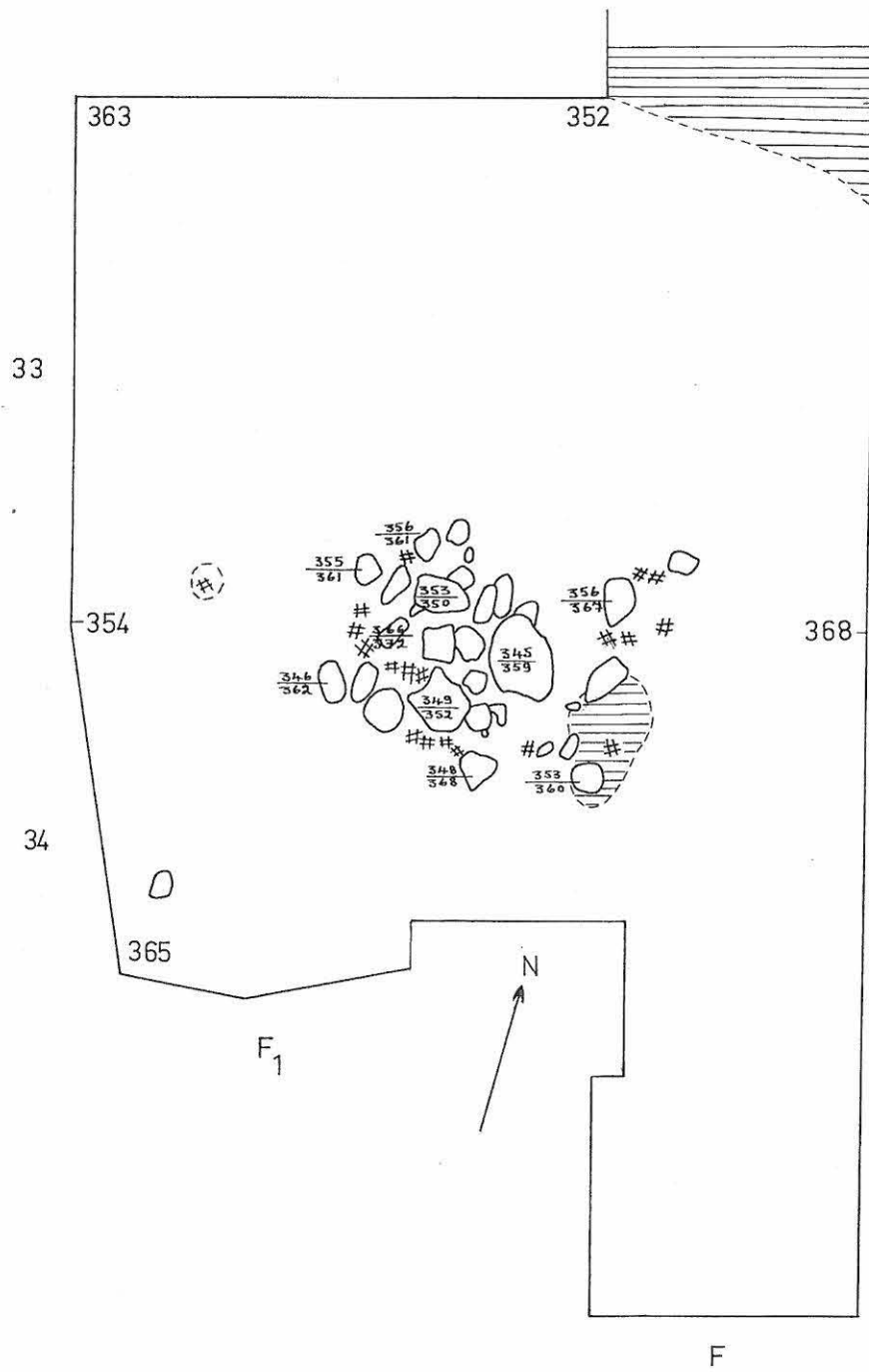
mk 1:20

▨ savi

hiili

□ puhdas hiekka

1m

PIEENNÄS

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

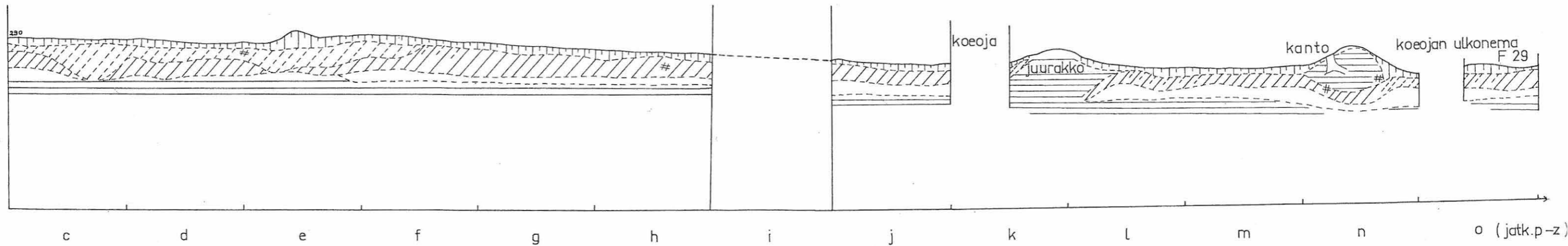
Kaiv. M.Miettinen 1975

Profiili koeoja F 29 c-o

mk 1:50

2m

- turve
- likamaa
- rikastumiskerros
- hiili
- puhdas hiekka
- savi

pinna
- 294 -

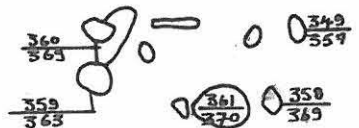
h

i

j

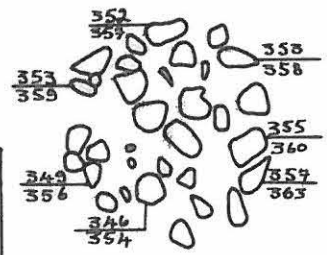
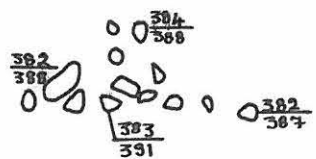
reikäkiven pala
X

löytösyvyys 26 cm. pinnasta

F 29

VAALEA HIEKKA

ILMAJOKI Koskenkorva
Honkalanmäki

Kaiv. M. Miettinen 1975

Koeaja F 29/h - K TASOKARTTA

mk 1:20

1m

K

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

Kaiv. M.Miettinen 1975

Kojoja F/10-12 profiili *ITASEINÄ*

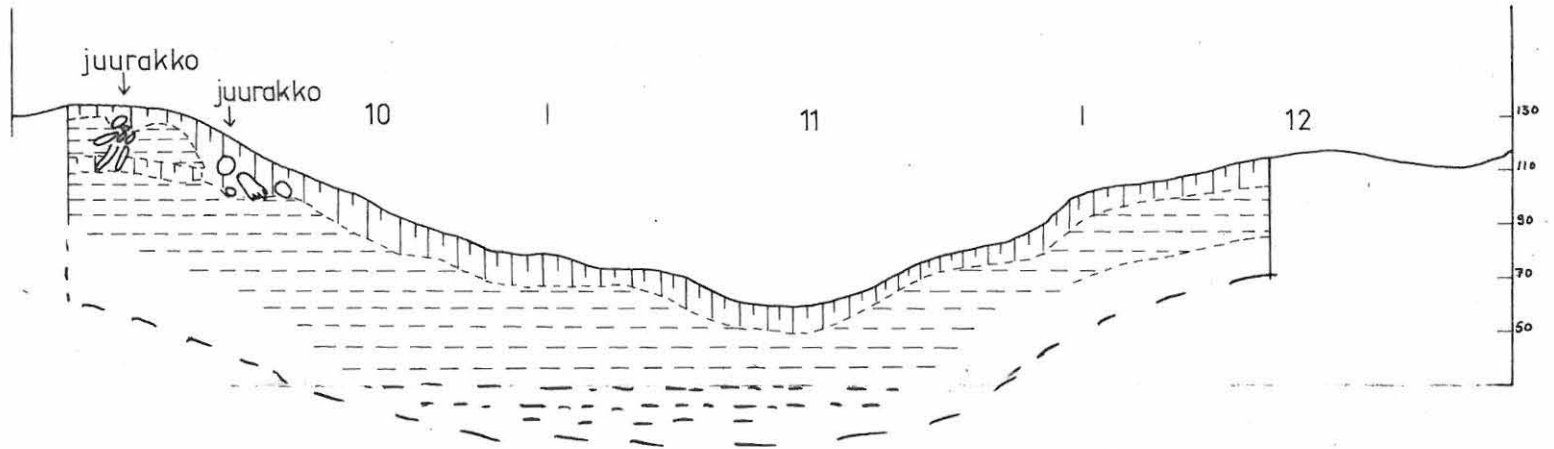
▨ turve

▨ hiesu

□ puhdas hiekka

mk 1:20

1m

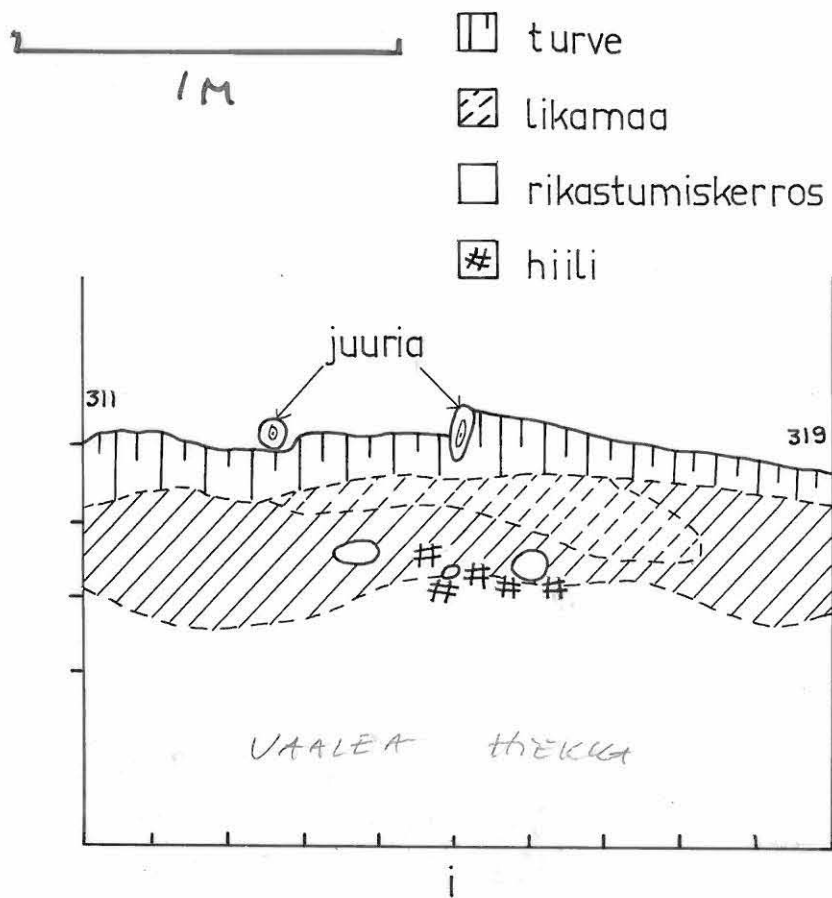
ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

Kaiv. M.Miettinen 1975

Profiili koeoja F 29 i / NW - SEINÄ

mk 1:20

ILMAJOKI Koskenkorva

Honkalanmäki

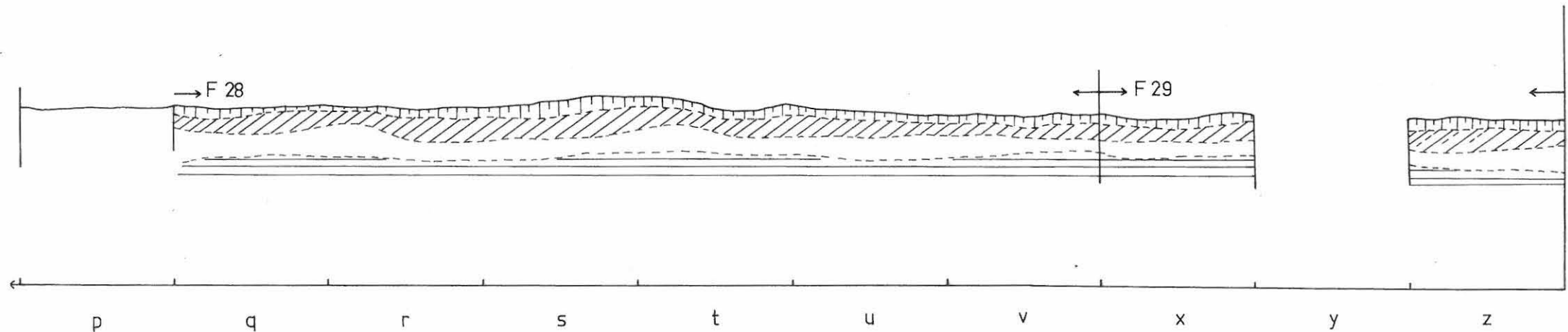
Piiret - Eero Huusikallio
Kaiv. M. Miettinen 1975

Profiili koeoja F 28 p-v ja F 29 x-z

mk 1:50-
poikkeuksellisesti

- turve
- likamaa
- rikastumiskerros
- puhdas hiekka
- savi

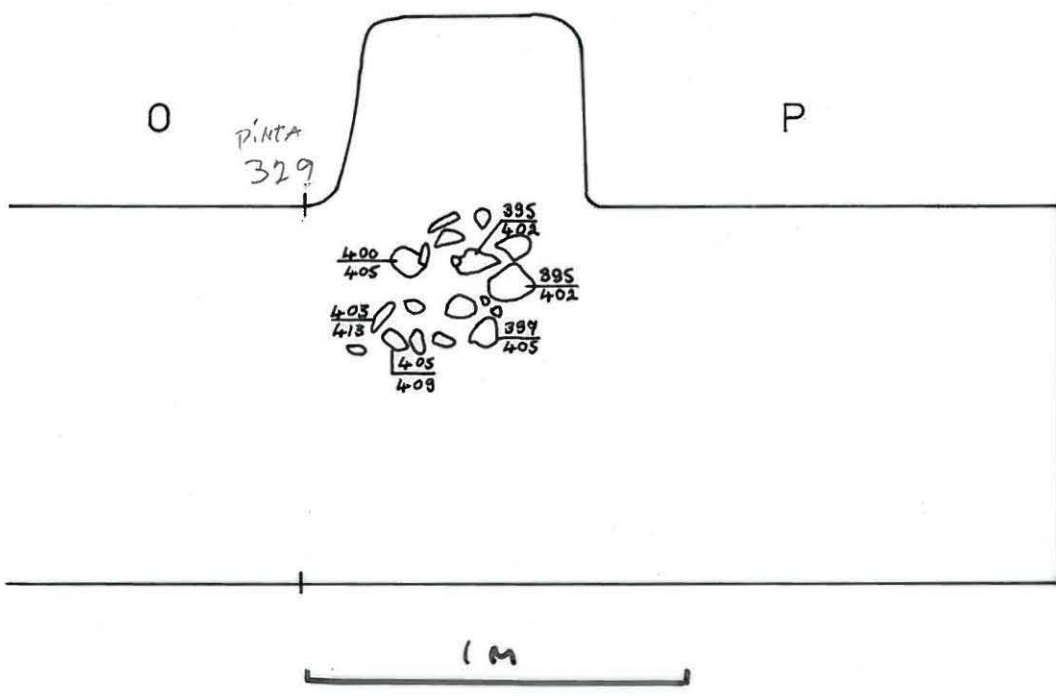
2m

ILMAJOKI Koskenkorva
Honkalanmäki

Kaiv. M.Miettinen 1975

Koeoja F 29/
mk:1 20 10-P

58946

ILMAJOKI 49
HONKALANMÄKI
KÄIV. 1974
M. MÄETINEN

YLEISKUVA TUTKIMUSALUEEN
SE-REUNALTA PÄIVÄ-
TIELTÄ HONKALAN SEU-
RANTALUE (OIK. REU-
MASSA)

58947

KOEKÄIVÄUSALUEITA
V. 1974 LÄNNESTÄ.
ETUALUE ALUE E.

58948

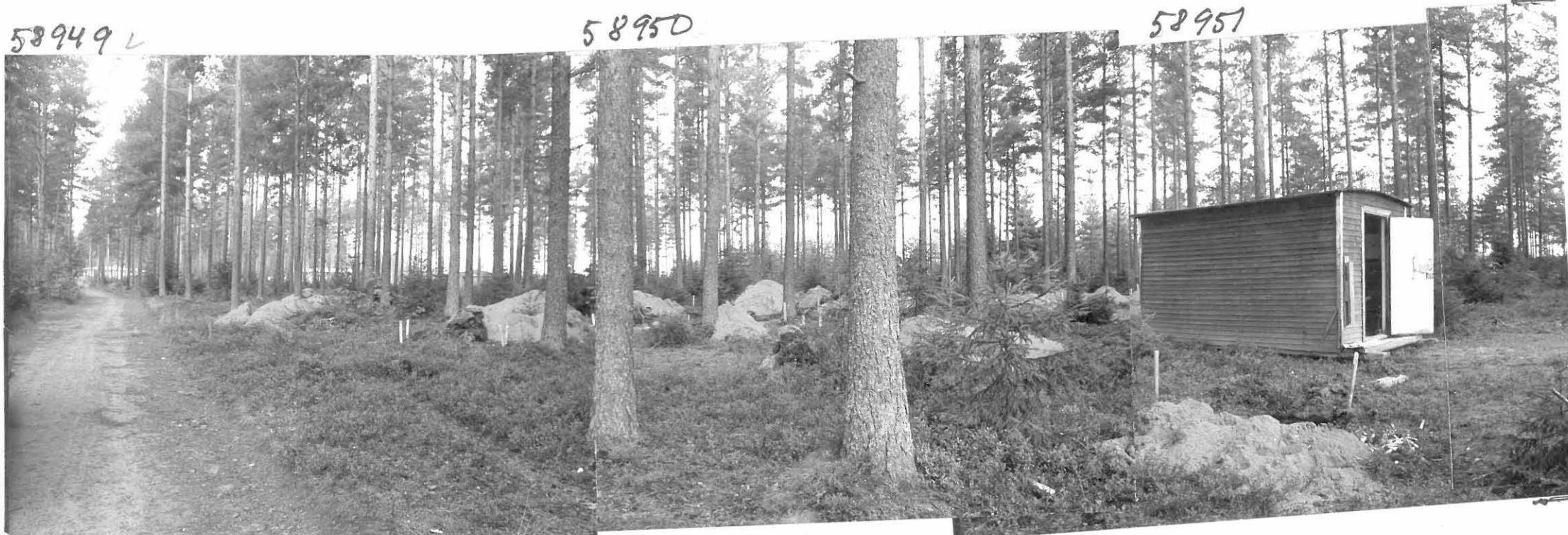
YLEISKUVA HONKALAN-
MÄEN KANGAAN
LÄNTEEN

ILMAJOKI HONKALANVAARA
Asp. KIVAAUS 1974 M. MATTILANEN

58949 L

58950

58951

- A -
ALUE

- B -
ALUE

- C -
ALUE

PANORAMA KOKKIVAAUSALUEEN KESKIOSASTA,
ALUEET A (vas.) ja B, C KAAKOSTA

5

ILMAJOKI HONKALANMÄKI
KAIVAUKSET 1974 YI. MIETTINEN

258952

58953

ILMAJOKI 52
HONKALINMÄKI
ASP. KAIVAUUS 1974
M. KUETTINEN

KOEOJA A, RUUDUT
A 17-19, NAS. KIVIÄ
TYHJENNETY LIESIKUOPPA
MUTAN EDESSÄ.
KUVA KAAKOSTA

58954

KOEOJA A, RUUDUT A 15-16,
JA LIESI RUUDUSSA B 15
EDESSÄ OIK.
KUVA KAAKOSTA

58955

KOEOJA A
TIELTÄ LUOTEESEEN,
KUVA KAAKOSTA

58956v

ILMAJOKI 53
HONKALAMÄKI
Asp. KAIVAUS 1974
M. MÄTTINEN

KOEOJA D, RUUDUT
D-D1/2, LIESI
OJAN ETELÄPÄÄSSÄ
ESIKKAIVETAVANA,
KUVA IDÄSTÄ

58957v

KOEOJA D, YLEISKUVA
LÄNSILUOTEESTA

58958v

KOEOJA D
LIESI RUUDUSSA D 29
ETUALALLA (POHJOISPÄÄSSÄ)
KUVA POHJOISLUOTEESTA

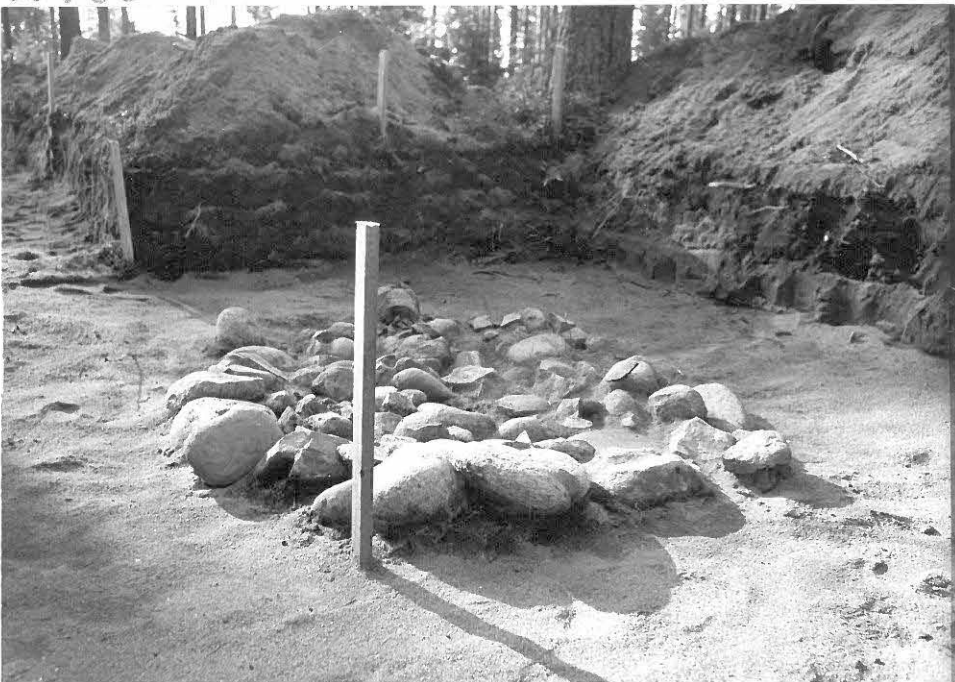
58959

ILMAJOKI 54
HONKALAUKA
ASP. KAIVAUUS 1974
M. YUETTINEN

KOEDJA A:
RUUTU a/17, LIESI
KUVA LÄINNESTÄ

58960

KOEDJA A,
RUUTU a/17
LIESI LÄNSILUOTEESTA

58961

KOEDJA A.
RUUTU a/17
LIESI PÄÄLTÄ,
LÄINNESTÄ

58962

ILMAJOKI 55
HONKELANMÄKI
AJP. KAIVAUUS 1974
M. PUETTINEN

KOEOJA A,
LIESI RUUDUSSA a/17
Pohjoisesta

58963

KOEOJA A,
LIESI RUUDUSSA a/17
ETELÄSTÄ

58964

SAMA KUIN
58963

58965 L

ILMAJOKI 56
HONKALANMÄKI
A.G.P. KAIVAUUS 1974
M. PUETTINEN

KOEOJA D, RUTU D-D1/
21-22
LSD LIESI pohjoisesta

58966 L

KOEOJA D,
SAMA LIESI kuin
myy 58965
pohjoisesta

58967

KOEOJA D,
SAMA LIESI kuin yllä
ETEENKAAKOSTA

58968 v

ILMAJOKI 57
HONKALANMÄKI
ASp. KHV. 1974
M. MUETTINEN

ALUE E, RUUTU E7-8.
LIESI IDÄSTÄ

58969 v

ALUE E, RUUTU E7-8
LIESI LÖUNASTA

58970 v

ALUE E, EDELTÄ
KIVAN HIEDEN
KUOPPA POUKKAAN
KAIVETTUNA, IDÄSTÄ

58971

ILMAJOKI 58
HONKAMÄKI
ASP. KAIVAUKSET 1974
M. KUETTINEN

ALUE A
KUVA KAAKOSIÄ,
TIEN LÄHELTÄ

58972

ALUE B2-C
KAAKOSIÄ TIEN LUTTA

58973

HOUVAAN MÄEN KANNAAN
NOIKKI KUKKAA TE
KOEKAIVANSALUEIDEN
KOHDALTA, KUVA
E:STA.
TUKIKOITALOJA TAVIALLA,
SIV. URHEILUKENTÄ
(EI KUVASSA)

58974

ILMAJOKI 59
HONKALANMÄKI
AS. KÄYNNÄS 1974
M. PIETTINEN

ALUE E TIEN ETELÄ
PUOLELLA PINTAA
POISTETTUNA
KUVA ETEÄSTÄ

58975

ALUE B,
RUUTU B₁/11-12
LIESI
KUVA ~~KOPPUKSESTA~~^{PIÄSI}

58976

ALUE B
RUUDUT B₁/11-12
KUVA KOPPUKSESTA

58977 L

ILMAJOKI
HONKALAMMÄKI
ASP. KÄIV. 1975
M. HUETINEN

KOEOJAN F ALAOSAA
LUOTTESTA. TAUSTALLA
KYRÖNJOKEKILTAUSO JA VIHE-
KYSÄUKKAT

58978 L

SAMA KUUN EDELLÄ
ALEMPAA PISTEESTÄ,
ETUOSALLA KOEOJAN
ALUN PUOLTA

58979 L

HONKALAMMÄEN KAIVAUSS-
ALUEEN LÄPI KULKEVAN
TIEN KAAKKOISPÄÄ, VAS
PÄIVÄTIE (KAANATIE),
KVA IPÄSTÄ

58980 v

ILMAJOKI
HONKALAN MÄKI
45p. KATV. 1975
M. MIETINEN

(KOEKASVUUS ALUETTA
LÖYSTÄ)

58981 v

HONKALAN SEURU PENTTÄLÖ
KÄNNESTÄ, OIK. REUNASSA
PÄIVÄTIE, KESKELLÄ
KASVUUSALUEEN LÄPI KOLME
VA TILUS(?)TIE

58982 v

HONKALAN MÄKEÄ
LUOTEESTA,
PÄIVÄTIE TÄUSTALLA.

ILMAJOKI
HONKALANMÄKI
ASP. KAIVOS 1975
M. YUETTINEN

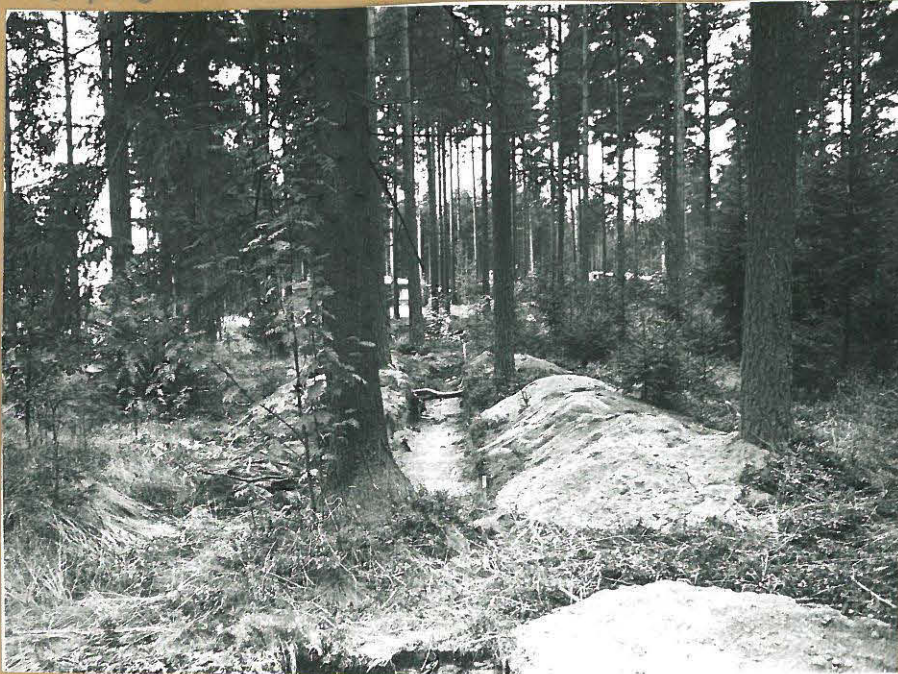
58984

58983 - YLEISKUVA KAAKOSTA

KOEOJA F,
KESKIÖSÄÄ,
KUVA LUOSTEESTA

58985

KOEOJA F, YLÄÖSÄÄ
KUVA KAAKOSTA

58986L

ILMAJOKI
HONKAKANMÄKI
ASP. KAIVAUUS 1975
M. PIETTINEN 63

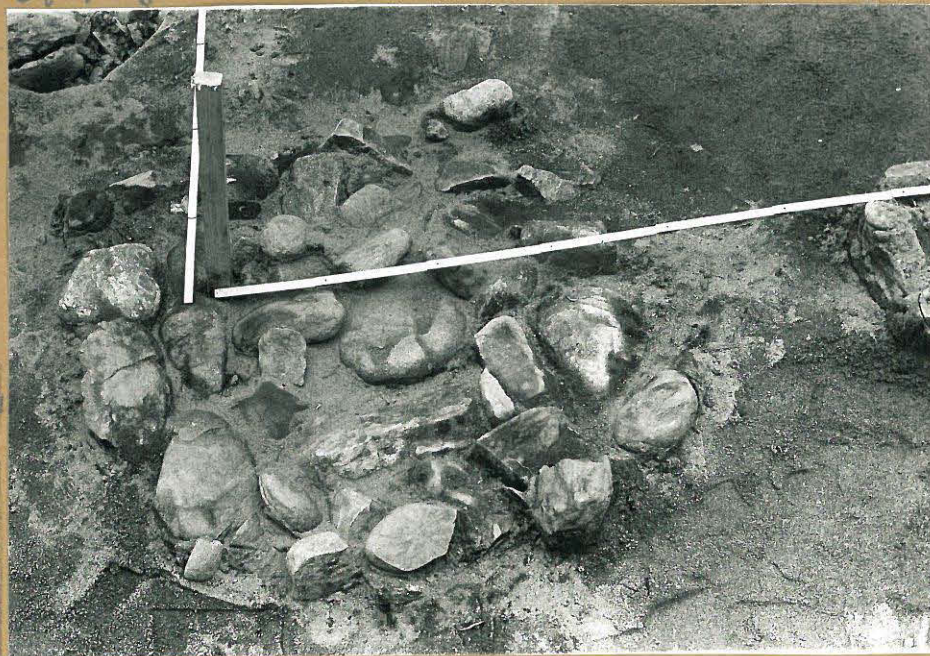
PÄÄKAIVAUUSALUE 1975
"KAKSOISLIEDET" RUUDUJSSA
E4-3/9-10
KUVA LUOTTEESTA

58987L

PÄÄKAIVAUUSALUE 1975
LIEKI RUUDUSSA
E4/7-6, KOILLISESTA
(PAALU POISTETTUNA)

58988L

SAMA KUIN
EDELLÄ, PAALU JA
MUTTA KUVASSA

58989L

↓+12

64

ILMAJOKI
 HONKALANMÄKI
 ASP. KAIVAUS 1975
 M. MÄTTINEN

PÄÄKAIVOSALUE 1975,
 4LÄ OSRA,
 RUUDUT E4/E2 → 15-13
 ITEN ETEÄPUOLELLA

58990L

PÄÄKAIVOSALUE 1975
 "KAKSOISLIEDET"
 RUUDUISSA E4-3/9-10
 LONNASTA

58991L

SAMAT KUIN EDELLÄ
 KOELLISESTA

58992 v

ILMAJOKI
HONKALANVAI
ASP. KAIVAUUS 1975
M. YUETTINEN

PÄÄKAIVAUUSALUE 1975,
TIEN ETELÄPUOLELLA
YLEISKUVA LUTTEESTA

58993 v

PÄÄKAIVAUUSALUE 1975
TYÖKUVA

58994 v

TYÖKUVA
KAAKOSIA

58995

66
ILMAJOKI
HONKALANMÄKI
ASP. KAIVAUUS 1975
M. YLETTINEN

PÄÄKAIVAUUSALUE 1975
TYÖKUVA IDÄSTÄ

58996

TYÖKUVA KOILLISESTA
TIELTÄ

58997

PÄÄKAIVAUUSALUE,
RUUDON E6 LÄNSI-
REUNAA (KUPA 6-8)
KOILLISESTA
ETUALUE E5/8

58998L

ILMAJOKI
HONKALANHÄKI
Asp. KAIVAUUS 1975
M. KUETTINEN

67

YLEISKUVA PÄÄKAIVAUUS-
ALUEESTA, KAAKOSTA
YLÄPINTTEESEEN.

58999

TYÖKUVA PÄÄKAIVAUUS-
ALUEelta, IDÄSTÄ

59000L

TYÖKUVA PÄÄKAIVAUUS-
ALUEelta
KAAKOSTA YLÄPINTTEESEEN

62960 ✓

ILMAJOKI
HONKILANMÄKI
ASP. WÄYVÄUS 1975
M. PIETTINEN

68

PAUKKIVÄYVÄALUE, LIEKI
~~E4/8~~ E4/9
ALEMPI TASO, IDÄSTÄ

62961 *

LIEKI E4/9
YLEMPI TASO

62962 ✓

LIEKI
E4-5/7
POHJATASO, IDÄSTÄ

62963 L

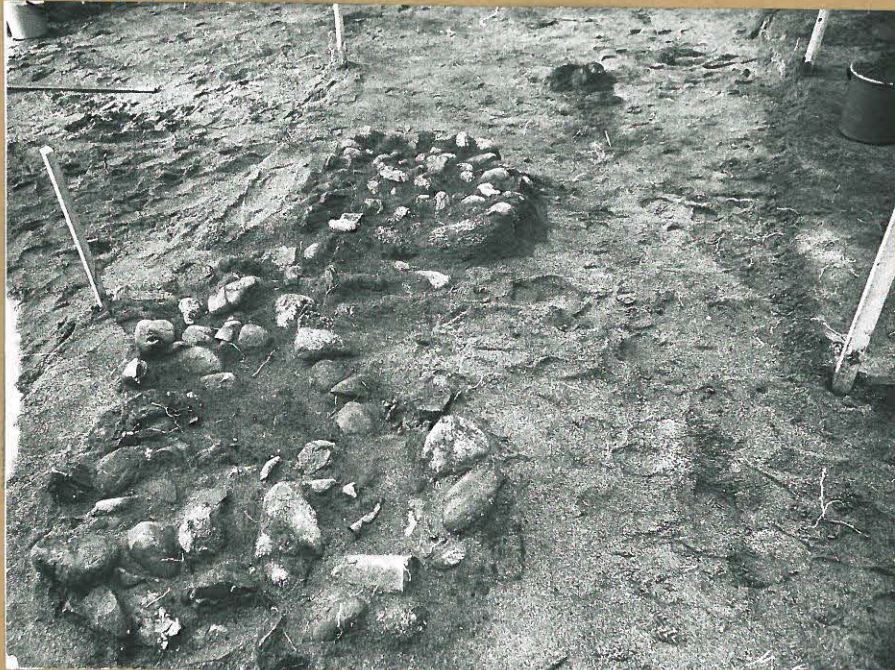

ILMAJOKI
HONKALANMÄKI
A.S.P. KIVINEN 1975
M. YLIETTINEN

69

YLEMMÄT KAUSOISLIEDET
2000USSA E 3-E2/13
KÄÄSTÄ

62964 L

SAMAT
POTTIOISKOTWIESTA

62965 L

YLEMMÄT KAUSOISLIEDET
KÄÄSTÄ / ISONMÄKI
LIEDESTÄ
POTTIOISESTA

62966 v

ILMAJOKI 70
HONKALAN MÄKI
A.S.P. KAIVAUUS 1975
M. MIETTINEN

LIEDEN PÖHJÄ
~~E 4/7~~
E 4-5/7
(URT. 62962)

62967 v

LIESI
~~LIESI~~ E 9/9
LÄNNESIÄ
(URT. 62960)

62968 v

LIESI RUUDOSSA
E 9/6-7 |
IDÄSTÄ

62969 v

ILMAJOKI 71
HONKAKANNÄKI
ASP. KAIVAUUS 1975
M. HUETINEN

RÖYTU E 3/7
LIESI KAAKOSTA

PÄÄKAIVAUOSALUESTA
LUOTTEESTA
YLEISKUVA

SAMA KUIN ED.
KAVEMPAA LUOTTEESTA

62970

ILMAJOKI
HONKAKANMÄKI
A.S.P. KAIVAUUS 1975
M. KUETTINEN

ZUUTU E3-2/13
ETELÄISEMPI KABSOS-
LIESSTÄ
KARNESTÄ

62971

E3-2/13
SAWA
POHJIN LUOTEESTA

62972

LIESKIVEYS
E5/6?